

**Čím začína
manipulácia**

Bratislava 2024

Kontaktná adresa: Vydavateľstvo Biely Lotos s.r.o.
tel: +421 905 216 325
info@bielylotos.sk
www.bielylotos.sk

Preložil kolektív prekladateľov MSH ALLATRA
Vydalo Vydavateľstvo Biely Lotos s.r.o.
ako svoju 17. publikáciu

ISBN 978-80-974393-6-1

Táto kniha je tlačenu verziou cyklu videorelácií
„Psychológia. Pochopenie Pravdy“. Plnú verziu
videorelácií nájdete na: **[https://allatra.tv/sk/category/
psychologia-pochopenie-pravdy](https://allatra.tv/sk/category/psychologia-pochopenie-pravdy)**

Hlavný spôsob manipulácie

Alexander: Dobrý deň, milí priatelia!

Diana: Dobrý deň!

Alexander: Od jedného z našich divákov sme dostali otázku: „Povedzte, prosím, čo je to manipulácia? Ako sa prejavuje? Ako nepodľahnúť manipulácii?“

Navrhujem, aby sme sa o tomto všetkom dnes porozprávali. Tým, ktorí nás sledujú po prvýkrát, vysvetlíme definíciu toho, čo je to manipulácia, ako funguje, aké druhy manipulácie existujú, ako im nepodľahnúť, a dozvedia sa tu o novom prístupe k medziľudským vzťahom. Vychádzame z prapôvodných Znalostí uvedených v knihách Anastasie Novych a z relácií s Igorom Michajlovičom Danilovom.

Diana: Začneme prvou otázkou. Čo je to manipulácia? Manipulácia je snaha vnútiť druhému človeku ako sa má správať, a aký má k čomu zaujať postoj. Každý človek môže pritom daný problém riešiť samostatne a je to v podstate jeho zodpovednosť. No manipulátor sa domnieva, že on má právo vnútiť druhému človeku svoj názor, svoje riešenie, svoj pohľad na vec. Vždy je to teda pozícia nadradenosti: Ja viem lepšie, čo potrebuješ.

Alexander: Dôležité je, aby to pochopil každý človek, ktorý sa vo svojom živote stretáva s manipuláciou. Žiaľ, realita je taká, že sa s ňou stretávame všetci – buď manipulujeme my, alebo sa stávame objektom manipulácie. To je vtedy, keď vám niekto

vnucuje svoje želanie, svoju vôľu, svoj uhol pohľadu. Ako sa hovorí, komu je čo bližšie.

Dôležité je tiež pochopiť, aké druhy manipulácie existujú. Často sa s tým stretávame napríklad pri urazení sa, pri lichotení alebo obviňovaní. Mimochodom, na tému viny máme samostatnú reláciu, kde sme o tom hovorili, rozoberali sme rôzne životné situácie. Ľudia sa čudujú: „To snáď nemyslíte vážne? Vari je to naozaj manipulácia?“ Keď ide o urážanie sa, to ešte každý chápe. Alebo také vzťahy: ty mne – ja tebe, urob toto – potom ja urobím tamto. Tieto vzorce správania z detstva: ak sa so mnou nebudeš hrať, nebudem sa s tebou kamarátiť – tie sú v ľuďoch uložené, toto ešte ľudia dokážu identifikovať.

Ale keď ide o iné spôsoby manipulácie, ako napríklad starostlivosť, to už sa ľudia skutočne začínajú čudovať: „Počkajte, prečo starostlivosť? Čo má starostlivosť spoločné s manipuláciou?“ Starostlivosť možno nazvať prejavom lásky. Ale je to naozaj tak?

Diana: Starostlivosť je skutočne prejavom lásky, no je aj jednou z foriem manipulácie. Veľmi často ľudia úprimne veria, že sa o niekoho starajú, a pritom nechápu, že v skutočnosti v tom momente druhým človekom manipulujú. Ukážeme si to na príklade, myslím, že potom to bude každému jasné.

Syn sa vrátil zo školy, a mama sa pýta:
„Synček, budeš jesť?“

„Nie, mami, nemám teraz čas, ponáhľam sa.“

„Ešte je to teplé. Práve som to uvarila.“

„Mami, teraz naozaj nemám čas, neskôr.“

„Myslela som si, že prídeš, tak som sa ponáhľala navariť a dúfala som, že sa naješ... No dobre, ako chceš...“

A je to, mama sa urazila, ide do kuchyne. Syn si sadne, odstrčí notebook, už si nevie nájsť miesto, vyskočí a beží za mamou do kuchyne:

„Mami, tak čo to tam máš? Rýchlo, naozaj sa veľmi ponáhľam.“

Mama sa spokojne usmieva a začína prestierať na stôl. Syn narýchlo zhltnie obed, vyskočí a beží sa prezliecť, pretože sa očividne niekam ponáhľá. Dvere sa za ním zabuchnú, a mama kričí:

„Synček, kedy sa vrátiš?“

„Mami, ja neviem.“

A to je všetko, syn odišiel, zavrel dvere. Takže otázka znie: je toto starostlivosť?

Len si predstavte, čo syn cíti? A vôbec, v akom je stave? Zjavne sa niekam ponáhľal, očividne meškal. Je ľahké si predstaviť ten stav, keď v behu niečo nahádzete do žalúdka a bežíte na nejaké stretnutie. Syn pribehol na chvíľku domov, aby sa prezliekol a pripravil na stretnutie, ktoré je preňho dôležité. To je všetko, len na to mal čas. Predstavte si, v akom stave beží, keď mešká na stretnutie, plný „vďačnosti“ za maminu starostlivosť.

A čo mama? Dvere sa zavreli, mama odišla do kuchyne, k stolu s neuprataným riadom, k myšlienkam,

je to ako obyčajne, každý má svoj život. Dokonca ani nepoďakoval. A možno aj poďakoval, ale vieš si predstaviť, v akých myšlienkach sa topí mama: „Som tu ako slúžka, nikto si ma nevšíma.“ Taký je mamin stav. Má z tejto starostlivosti niekto z nich radosť? Rada by som sa pri tom zastavila, pretože, ako som už povedala, veľmi veľa ľudí úprimne verí, že oni sa starajú, a nechápu, prečo ich starostlivosť vyvoláva takú reakciu.

Nechápu, prečo ich táto starostlivosť tak ničí, prečo vyvoláva toľko nepríjemných emócií v nich a tiež v tých, o ktorých sa starajú. Treba rozlišovať medzi skutočnou starostlivosťou a manipulatívnu starostlivosťou. Úprimná, skutočná starostlivosť sa od manipulatívnej líši tým, že pri úprimnej starostlivosti od druhého človeka nič neočakávam. Neexistuje obraz nejakého konkrétneho správania, ako má človek zareagovať na to, že som sa oňho postarala.

Prečo? Pretože úprimná starostlivosť je túžba urobiť pre druhého človeka niečo dobré. Vlastne to nie je ani túžba, je to potreba. Táto potreba sa vždy rodí v stave lásky, tak ako si hovoril na začiatku. Teší ma teda už ten stav, už ten sám o sebe postačuje, veď v láske niet žiadnych očakávaní. Ja si vychutnávam už tento stav, delím sa oň. Starostlivosť je jedným z prejavov lásky. A keď sa prejavuje starostlivosť, ktorá sa rodí z takéhoto stavu, tak nevznikajú ani urážky, ani nároky, ani frustrácie, nič také. V poriadku, mama sa teda teda rozhodla navariť obed, lebo chcela byť starostlivá, alebo je to jej

úloha v domácnosti, s ktorou súhlasila, alebo sa jednoducho rozhodla potešiť svoju rodinu: manžela, deti.

Takže pripravila obed, syn prišiel zo školy, ponúkla mu ho, a on odmietol. Nie znamená nie. Stačí ponúknuť raz, a to je všetko. Obed je na stole alebo v chladničke, keď budeš chcieť, môžeš si ho dať. Sama sa pritom išla spokojne venovať svojim veciam. To je všetko. Žiadne konflikty, urážky, vyvolávanie pocitov viny, žiadne posudzovanie syna, že je nevďačný, že je všetko ako obyčajne. Žiadne sebahodnotenie, že som proste hlúpa, lebo som mohla ležať na gauči, pozeráť svoj obľúbený seriál alebo čítať knihu, lebo som mohla ísť do wellnes namiesto toho, aby som robila niečo pre týchto nevďačníkov. To je skutočná starostlivosť.

Alexander: Áno, správne si zdôraznila prítomnosť očakávaní a výhrad, ktoré sa rodia v človeku po tom, ako sa tieto očakávania nenaplnili. Ale je tu ešte jedna vec, ktorá je zaujímavá. Vraciame sa znovu k otázke čestnosti. Vo vzťahoch medzi ľuďmi dnes chýba čestnosť. Je len vlastný záujem, snaha presadiť si svoje.

Vieš prečo sa ľudia čudujú tomu, že starostlivosť je tiež jedným zo spôsobov manipulácie? Lebo práve prostredníctvom starostlivosti sa ľudia jednoducho snažia presadiť tieto svoje želania, svoje snahy riadiť druhého človeka.

Zoberme si inú častú situáciu. Jeden môj známy má svokru, skvelá žena. Osobne ju poznám, je veľmi

zaujímavá, veľmi inteligentná, spoločenská, a naozaj starostlivá. Starala sa o svoje deti, ktoré už pochopteľne vyrástli, všetky majú vyše 40 rokov a ona sa o ne naďalej stará. Keď treba poradiť, niekde s niečím pomôže, príde postrážiť vnúčatá a podobne.

Pri pohľade zvonku, v rodine, kde žije niekoľko pokolení, panujú normálne vzťahy. Neraz som bol svedkom situácie, keď tam prebiehala rodinná porada, rozoberali nejakú situáciu, ktorá sa vlastne v skutočnosti ani netýkala priamo rodiny. Nieкто mal problémy v práci. A tu svokra môjho známeho, ako tak všetko počúvala, hovorí: „Nuž, ja to samozrejme chápem, ste dospelí ľudia, môžete si robiť, čo chcete, ako uznáte za vhodné, no poslušnite mamu, veď mama vie najlepšie, čo treba urobiť.“ Proste zaznela táto veta, a diskusia pokračuje ďalej.

Samozrejme, že mamin uhol pohľadu alebo jej návrh nikomu nevyhovuje. Každý vie, že mama, aj napriek všetkým životným skúsenostiam, nie je v tejto oblasti profesionál. A tu sa mama opäť zapojí do rozhovoru a hovorí: „Deti, ja rozumiem, že si môžete urobiť ako chcete, ale pozrite sa, koľko rokov sa už o vás starám, koľko rokov vám pomáham? Tak poslušnite svoju mamu.“

Vieš, také nevtieravé: „Urobte to, čo hovorím.“

Normálne by bolo, keby ľudia povedali:

„Dobre mami, vysvetli, prečo to máme robiť takto?“

„No, ja to proste tak vidím.“

„Dobre, ďakujeme. Vyjadrila si svoj názor.“

Samozrejme, takto to pokračovalo počas celého rozhovoru. Ten trval asi hodinu, a ona periodicky prichádza s jednou a tou istou myšlienkou. Mama sa o vás celý život starala, mama vám zle nechce, poslúchajte mamu.

Diana: Mama to vie lepšie. To je to, o čom som hovorila, to je tá pozícia. Takže hovoríš, že ľudia sa čudujú tomu, že starostlivosť môže byť tiež spôsob manipulácie. Ľudia sú nielenže prekvapení, oni sú rozhorčení: „A to už ako? Mama môže byť jedine starostlivá, pretože mamy chcú vždy len to najlepšie.“ Ale treba chápať, že každý človek má vedomie. A naše vedomie to je ten skutočný manipulátor, ktorý veľmi ľahko premení akúkoľvek úprimnú túžbu, snahu človeka urobiť niečo dobré, na manipuláciu.

Áno, mama naozaj chce pre svoje deti to najlepšie. Naozaj sa o ne chce úprimne postarať. Ale ovládaná svojím vedomím začína manipulovať, a to aj pomocou materinskej starostlivosti. Takže v skutočnosti vedomie manipuluje mamou a núti ju konať spôsobom, o ktorom sme práve hovorili, v prvom aj v druhom prípade.

Alexander: Vieš, je dôležité, aby naši diváci nenadobudli dojem, že starostlivosť ako prostriedok manipulácie sa vyskytuje len v rodičovských vzťahoch. V skutočnosti tento spôsob manipulácie používajú všetci. Je veľmi rozšírený a rád by som uviedol príklad.

Zrazu vám z ničoho nič napíše váš kolega a spýta sa, ako sa vám darí, či ste zdravý. Alebo ďalšia dosť bežná situácia, keď niekto niekam išiel, alebo sa odniekiaľ vrátil: Ahoj, ako sa máš? Ako sa cítiš? Prebehlo všetko v poriadku? A tak podobne. Toto sa pokladá za prirodzenú komunikáciu, je to zdvorilé. Prečo by som sa nemohol spýtať svojho kamaráta, ako sa má? Či sa stará o svoje zdravie? Spravil čo treba? Či bol u lekára? V mojom okolí, je takáto komunikácia častá.

Ale potom pochopíš, že človek sa v tejto akoby chvíľkovej starostlivosti o svojho kamaráta, o svojho kolegu, snaží získať pre seba bonusy. Veď som sa zaujímal o to, ako sa máš, vidíš, ja nie som ako ostatní, všimni si ma, počúvaj ma. Možno ti dám, ako sa hovorí, nejakú dobrú radu. Alebo, ako to bolo kedysi v rozprávkach, možno sa ti ešte zídem.

Diana: Ja sa o teba starám...

Alexander: Áno. A možno sa aj ty mne niekedy zideš. Život ukáže. Takže zväčšujeme háčik, na ktorý človeka chytáme. Pretože ty sa naozaj začínaš mylne domnievať, že tomuto človeku nie si ľahostajný. Veď sa o mňa stará, možno by som mal prihliadať na jeho názor. A prečo? Pretože to nie je úplne bežné...

Diana: Tým, že tento človek o mňa prejavuje záujem, stáva sa pre mňa mimoriadnym. Táto manipulácia pod názvom „záleží mi na tebe“, akoby stavala človeka do pozície starostlivého človeka, stavala ho do pozície mimoriadneho významu. Nie je to tak?

Chcela by som uviesť ďalší príklad niečoho, čo sa v rodinách často vyskytuje. V súčasnosti je obrovské množstvo ľudí nútených opustiť svoje domovy, svoju krajinu, pretože klíma im zničila domy, pretože v krajine, kde žijú je vojna, hlad, hospodárska kríza. Samozrejme, vidíme, aké obrovské množstvo ľudí dnes potrebuje pomoc, potrebuje starostlivosť. A preto je veľmi dôležité, aby sme sa teraz učili jeden druhého podporovať, a jeden o druhého sa starať.

Tu sú príklady, ktoré som videla. Keď sa začala vojna na Ukrajine, v prvých dňoch sa snažili evakuovať ženy, deti a starých ľudí. Prví odchádzali ľudia, ktorí mali kam ísť, ktorí mali príbuzných v zahraničí. Jedna taká rodina sa rozhodla evakuovať babičku. Babička mala 83 rokov. Takýchto príkladov bolo veľa. Len opisujem štandardnú situáciu, ktorú som neraz pozorovala.

Alexander: Bola to naozaj bežná situácia, a tých ľudí možno pochopiť. Je to normálne, obávajú sa o životy svojich blízkych, no vziať starého človeka z jeho domova... Pripomína mi to výrok: „Je to neľahká práca – z bahna ťahať hrocha. Nie preto, že je ťažký, ale preto, že tam žije.“ Na jednej strane sa zdá, že je to správny krok, taký normálny krok, no na druhej strane... Zaujímalo by ma, aké to potom malo následky.

Diana: Babička plakala, bránila sa ako len mohla, prosila: „Prosím, nechajte ma tu, ja už nepotrebujem nikam chodiť. Čo bude, to bude. Je tu pochovaný

môj muž, rodičia, brat, priatelia, tu som vyrastala, tu som vychovala svoje deti. Prežila som tu svoj život, ja už nič nechcem.“ Tým skôr, že jej syn zostal na Ukrajine, a ona sa oňho, prirodzene, bála.

Môže dcéra dovoliť, aby jej mama zostala na území, kde prebieha vojna? Samozrejme, že nie. Máš pravdu, ľudí možno pochopiť. Rozhodli sa napriek odporu babičky. Babičku evakovali, no zároveň ju upozornili, aby si nič zbytočné so sebou nebrala. Malú taštičku, všetko potrebné kúpime tam. Lieky na cestu a nič viac. Tak aj urobili. Prešli asi tri alebo štyri mesiace. Zrazu volajú: „Pomôžte, niečo sa deje s našou babičkou, neviem, či sa zbláznila, alebo nezvládla stres z cesty a presťahovania. Uzavrela sa do seba, sedí v izbe, nikam nechodí, nechce s nikým komunikovať. Nechce jesť, plače, stále prosí, aby sme ju vrátili na Ukrajinu, nechce nosiť oblečenie, ktoré sme jej kúpili, prosí, aby sme poslali po jej veci. No, kto sa bude zapodievať s takými vecami? Poradte, čo s ňou máme robiť? Máme ju vziať k psychiatrovi?“

Porozprávali sme sa, samozrejme, nie s babičkou, ale s dcérou. Vnučke, už dospelému dievčaťu, som navrhla: „Vezmi babičku, choď s ňou do obchodu a nech si sama vyberie, čo chce nosiť, nech si niečo kúpi.“ Vnučka poslúchla.

Volajú znovu o tri dni a vnučka hovorí: „Babička bola samozrejme unavená, keď sme chodili po obchodoch, ale vrátila sa spokojná. Dnes dokonca poprosila: 'Vezmi ma do obchodu. Pôjdeme a spolu vyberieme

niečo na obed.' A už si aj obliekla nový kabátik, ktorý si sama vybrala. Každopádne, babička sa cíti lepšie.“

Dcéra bola, samozrejme, pobúrená: „Ako? Tak sa o ňu staráme a ona sa takto správa. A či ja neviem, čo moja mama potrebuje? Kúpila som jej vari zlé veci?“

„Určite nie. Samozrejme, vy viete, čo vaša mama potrebuje. Ale vaša mama nie je vec. Babička má 83 rokov. Počas svojho života si vytvorila pevné šablóny: denný režim, čo si má obliecť, v čom sa cíti pohodlne a v čom nie. To, ako sama seba v niečom vníma, a tak ďalej. Áno, je to pre ňu naozaj obrovský stres, tak náhle všetko zmeniť. My vieme, aký veľký stres je to vždy pre starších ľudí. Všetci vedia, že to prežívajú oveľa ťažšie, ako mladí. K tomu, čo babička prežíva, sa preto snažte postaviť s rešpektom a pochopením. Spýtajte sa jej, čo chce.“

Počas rozhovoru som si spomenula na jednu veľmi zaujímavú štúdiu, ktorú robili v domove pre osamelé žijúcich starších ľudí, kde na nich dohliadali. V čom spočíval tento výskum? Za jednu časť obyvateľov, tých, ktorí bývali na prízemí, všetko robil personál: ustieľali im posteľ, upratovali izby, pomáhali im sprchovať sa, vyberali im oblečenie, určovali, čo budú jesť, teda vymýšľali im menu na každý deň. Absolútne všetko. Taká úplná, úzkostlivá starostlivosť o človeka.

Druhá časť obyvateľov, ktorí bývali na druhom poschodí, tí si naopak, robili všetko úplne sami.

Sami si upratovali, ako vedeli, sami sa starali o svoje oblečenie, sami sa rozhodovali, čo budú jesť, ak chceli, mohli si sami niečo uvariť. Inými slovami, všetko, čo len mohli, si robili sami. A vyplynulo z toho niekoľko veľmi zaujímavých zistení: Tí, o ktorých sa takto starali, a prakticky ich zbavili akéhokoľvek konania, akejkolvek samostatnosti, tak títo starší ľudia sa cítili veľmi zle, boli často chorí, boli deprimovaní. A tí, ktorí robili všetko maximálne samostatne, nehľadiac na vek, niekto o paličke, niekto s bolesťami kĺbov, ďalší so srdcovými problémami, to nie je dôležité, tí mali dobrú náladu, boli v oveľa lepšej fyzickej aj psychickej kondícii.

Ak sa vrátíme k tomu, čo je to skutočná starostlivosť, tak pri tej sa berie do úvahy to, čo chce samotný človek, aké sú jeho potreby. Skutočná starostlivosť sa teda vyznačuje rešpektovaním potrieb samotného človeka. Keby iná možnosť nebola, tak by som chápala, že babičku skrátka zobrali, dali jej nejaké oblečenie, ktoré bolo doma, a hotovo. Ale ak iná možnosť predsa len existuje, ak babičke idete oblečenie kupovať, tak sa jej opýtajte, vezmite ju so sebou. Berte do úvahy, že je to predsa človek, ktorý má svoje názory, svoje potreby.

Chápem, čo by teraz človek mohol povedať. Nech je vôbec rada, že žije, že má kde spať, a že má čo jesť. Na jednej strane, áno. Ale znovu opakujem, v každom z nás žije diktátor, manipulátor menom vedomie, ktoré nikdy žiadnemu človeku v žiadnej situácii nedovolí byť spokojný s tým, čo má.

Takýto manipulátor je v babičke, rovnaký manipulátor-diktátor žije v dcére, ktorá najlepšie vie, čo potrebuje jej mama. Toto treba brať do úvahy.

Pripomínam, že všetky otázky a témy v našich reláciách posudzujeme z pozície Znalostí o duálnej podstate človeka. Tieto Znalosti mali ľudia vždy, sú základom každej duchovnej tradície, každého náboženstva. Povedala by som, že v neskreslenej, pre každého zrozumiteľnej verzii sú dnes v knihách Anastasie Novych a v reláciách s účasťou Igora Michajloviča Danilova. A podľa týchto Znalostí o duálnej podstate človeka, v každom človeku je duchovná zložka – Duša a Osobnosť (pravé „Ja“ človeka, to, kým každý z nás skutočne je), a živočíšna zložka – telo a vedomie. Vedomie človeka je súčasťou jednotného rozumu, ktorý je riadený satanom. Takže vedomie je démonická časť každého z nás, a obrazy a myšlienky, ktoré počujeme, vidíme a pozorujeme vo svojej hlave, a zvykli sme si ich považovať za svoje, to je jazyk, ktorým komunikuje s človekom diabol. Je to nástroj manipulácie, najdokonalejší nástroj manipulácie každým z nás. Neveríte? Vráťme sa teda k definícii. Čo je to manipulácia? Je to snaha vnútiť druhému človeku ako má konať, a ako má k čomu pristupovať.

„Čo je to za hlúpe dieťa? To je ale otrava, ten váš šéf. Keď nevráta do jedného, tak vráta do druhého. Toto nie sú susedia, to je proste nočná mora.“ Nie je to azda manipulácia, ktorá nám neustále zaznieva v hlave ako návrh hodnotiť konanie druhého človeka?

Kto nám určuje, tak kto za nás rozhoduje, ako máme pristupovať k nejakému človeku alebo nejakej situácii? Komentár, ktorý nám zvučí v hlave. Nie je to tak? Prečo je dieťa nechápavé? Ono proste teraz tú úlohu riešiť nechce, buď nemôže, alebo nechce.

Alexander: Je to idiot, pretože...

Diana: Rozumieš, aký je v tom rozdiel? Keď chápeme, že dieťa proste teraz úlohu vyriešiť nemôže, alebo jednoducho nechce, je to fakt. Ale keď sa vnucuje taký postoj, že je nechápavý, hlúpy, nezodpovedný, je otravný, tak toto je už určitá charakteristika, je to názor na iného človeka alebo dieťa. Nie je toto spôsob, akým médiá prezentujú informácie? Je nám predkladaný opis nejakého človeka alebo nejakej situácie. Ale veď my vlastne nevieme, či tento človek tomu zodpovedá, a či skutočne prebiehalo všetko tak. Rovnaká manipulácia, aká sa neustále odohráva v našej hlave.

Alexander: Ďakujem, že si na to upozornila. Pretože naozaj, keď sa snažíš dostať k prvotnej príčine: Prečo sa to deje, prečo manipulujeme? Kto v nás sa snaží manipulovať? Veď manipulácia tak či onak vedie k čomu? K tomu, že jeden človek dominuje nad druhým. A keď chápeš, ako to funguje v tebe, kto je v tebe hlavným manipulátorom a tým, kto dominuje, a hlavne chápeš, kvôli čomu to robí, potom sa už na svet pozeráš úplne inak. Vtedy chápeš, že tieto praktiky sú všade, začínajú jednoducho hodnotením nejakého človeka, jeho konania, nejakého javu, udalosti,

situácie, veci. A potom už sa vytvára tento reťazec, ako to všetko využiť vo svoj prospech.

Teraz hovorím tak, ako uvažuje bežný človek, ktorý nemá ani len predstavu o svojej podstate, a u ktorého informácia, že hlavný manipulátor sa nachádza v našom vnútri, vyvolá šok: „Čo za manipulátor? O akom vnútri to hovoríte? Ja som ja, a hotovo. Môžem sa vidieť v zrkadle, učesať sa, umyť sa, a to je všetko. Ja nie som žiadny manipulátor.“

Prečo sme si rozobrali tieto príklady? Prečo sme s nimi začali? Aby sa každý človek čestne pozrel na svoj život a pochopil, ako komunikuje. Ak nie lichotením a urážkami, potom akousi falošnou starostlivosťou alebo výčitkami. A to je všetko. Nič iné nie je. Lepšie povedané, nie je tam láska. A ak tam láska je, tak je to láska diktovaná tým manipulátorom, ktorý sa nachádza tu, vo vnútri. A čo nám ten porozpráva o láske? „Miluj tohto, pretože ten je dobrý, alebo čo ja viem, pekný, pretože je to pre teba výhodné. Ale s týmto sa nestýkaj, pretože to je debil, idiot, kretén.“ Alebo zle parkuje auto, tak sa s ním vôbec netreba baviť. Alebo hlučne zatvára dvere, keď vojde do vchodu, alebo pred štyrmi rokmi mi nepodržel dvere od výťahu. Ako sa s ním vôbec dá o niečom rozprávať? Veď to ani nie je človek! Nie ako ja. Ja som frajer, hviezda.

Bez toho, aby si to ľudia uvedomovali, budujú vzťahy obvykle z dominantnej pozície: „Ja som najlepší, ja som najmúdrejší, najkorektnejší, viem zaparkovať

najlepšie zo všetkých, ja najtichšie zo všetkých vchádzam do výťahu, moje deti nedupú. Alebo keď niečo upratujem v izbe, môj vysávač nie je taký hlučný ako susedov.“ On z tejto pozície súhlasil so svojim vedomím, on sám si vymyslel, že je lepší ako všetci jeho susedia v tomto vchode. A to je všetko. Všetci sú mu dlžní. Dlžní nie v zmysle peňazí, oni sú dlžní podriaďovať sa mu, a mali by ho počúvať. Ale zároveň sa čuduje: „A kde je v mojom živote manipulácia? Ja od nikoho nič nechcem.“

Diana: Ja len súhlasím s komentármi, ktoré znejú v mojej hlave, a podľa toho sa správam k ľuďom. Pozri, aké zaujímavé: tento komentátor nezabúda pripomenúť to, čo sa stalo pred štyrmi rokmi. Kto sa ako na teba pozrel, kto ako buchol dverami, pridržel ich alebo nepridržel. No z nejakého dôvodu zabúda pripomínať to, čo je pre človeka skutočne veľmi dôležité.

Ľudia neveria, ľudia pochybujú, že hlavný manipulátor je v nich. A ako bežný človek koná? Pozoroval to niekto, pokúšal sa to pochopiť?

Napríklad, človek kráča v dobrej nálade po ulici. Možno sa prechádza, počúva hudbu, nejakú zaujímavú reláciu. A tu zrazu sa vynorí v hlave otázka alebo nejaká spomienka. Okamžite treba vyriešiť tento problém! Ihneď! A to je všetko. Slúchadlá sa vypínajú a rýchlo sa začína čo? Písanie a rozosielanie správ, telefonáty, pretože naliehavo treba riešiť nejaký problém. Mimochodom, čo sa týka týchto naliehavých problémov. Áno, bývajú situácie,

keď je naozaj potrebná nejaká rýchla odpoveď, je potrebná niekoho pomoc. Ale keď ľudia tieto „naliehavé“ situácie spätne rozoberajú, často sa ukáže, že to vôbec nebolo treba riešiť. Veď nakoniec je tu internet. Tak choď, pozri sa, pohľadaj, ak u teba náhle vznikla otázka. Prečo sa musia všetci ľudia okolo teba naháňať?

No ako sa to zvyčajne deje? Človek rozoslal správu s tým, že očakáva urýchlenú odpoveď. A ak hneď neodpovedajú, čo to znamená? Chovajú sa ku mne zle. Veď toto je ukážka ich vzťahu ku mne. To je prvé, čo človeka vždy napadne. Tak takto sa ku mne správajú. Nemajú ma vôbec za nič, nerešpektujú ma. Príklad takejto naliehavej otázky: „Tak čo, si v poriadku? Ako sa ti darí? Kde si?“ A odpoveď je: „Mám tam päť alebo šesť zmeškaných hovorov! Už som si myslel, že sa niečo stalo!“ A reakcia je: „Samozrejme, že sa stalo. Nemôžem sa ti pol dňa dovolať. Mám strach. Kde si? Si v poriadku?“

Toto je príklad. Vieš, je to absurdné, smiešne, ale veď toto sa deje neustále. A nielen stále, deje sa to šablónovito. Alebo, ak ti okamžite neodpovedali na tvoje správy a nakoniec niekto zdvihne telefón: „Ty čo, to si nemohol zdvihnúť? Ja sa tu stresujem! Ešte tento problém treba súrne riešiť. A ja mám aj tak ešte plno roboty!“ No dobre, a čo s tým majú spoločné ostatní, že ty si vystresovaná a máš veľa práce? Veď to ti tvoj našepkávač-manipulátor v hlave určil, koľko máš mať roboty a ako rýchlo ju treba vyriešiť. A ty si s tým súhlasila, súhlasila si s tým, že máš nerváčiť.

Alexander: Ešte čo sa týka odpovedania na telefonáty, vybavuje sa mi jedna situácia. V mojom živote bolo obdobie, keď som pracoval vo výškach. Človeku, ktorý ma mal istiť, odrazu volá milovaná žena. Ten odhadzuje istiace lano, vytiahne telefón, stojí na zemi a začína odpovedať. Aby som bol úprimný, nechápal som, čo je také dôležité, také naliehavé, že to nemôže pár minút počkať? Lebo riešia naozaj banality: „Tak ako sa tam máš, čo si jedol? Ráno som ti nachystala jedlo, videl si? Všetko je v poriadku? Večer sa stretieme.“ Nechápal som, čo sa deje. No bol som párkrát svedkom toho, čo sa stane, keď muž nedvíha telefón a večer príde domov. Veď to je tiež manipulácia. To je tiež príklad takejto „starostlivosti“. Čo bolo v tom telefonáte také dôležité? Zistiť, či je jej muž v práci, alebo sa len pripomenúť?

Diana: Ja na teba myslím neustále. A preto si môj dlžník? Mimochodom, toto je tiež kľúčový moment. Láska, tá predsa nemyslí. Láska jednoducho je. Ona cíti, kedy naozaj treba zavolať, kedy treba niečo urobiť, niečo povedať. Povedala by som to tak: je nevtieravá. A také: „Myslím na teba, to znamená, že sa o teba starám“. To je práve tá manipulatívna starostlivosť. To je veľmi dobrý príklad, ktorý si uviedol.

Keď posielame tieto naliehavé otázky, odpovede, neustále naliehavo vyzváňame, a pritom nevieme, čo ten človek v danej chvíli robí. V akom je stave? Čím sa práve zaoberá? Vedomie hneď našepkáva jedinú jednoznačnú možnosť. Nechce ti odpovedať, nezáleží mu na tebe. Z vlastnej skúsenosti viem, že veľmi často,

keď som niekomu volala a človek počas dňa neodpovedal, tak sa neskôr ukázalo, že bol naozaj veľmi zaneprázdnený niečím dôležitým. A chvalabohu, že neodpovedal, aspoň som sa nemusela cítiť trápne, že som ho vyrušila. Vieš čo je zaujímavé? Že tento našepkávač–manipulátor vždy presne vie, kedy sa treba pokúsiť niekoho vyrušiť. Bežná situácia, ktorá sa vyskytuje v živote každého, takže samozrejme aj u rodičov a detí.

Zavoláš mame, mama nedvíha. Mama je už starší človek. Rozmýšľaš, Bože, je s ňou všetko v poriadku? Prejde dvadsať minút. Mama, volá späť. Pýtam sa: „Mami, prečo si nezdvihla telefón?“ Mama odpovedá: „No, ty si ako snajper. Ako vždy, len som vošla do vane, a ty voláš.“ Veď toto je štandardná situácia. Je to smiešne, ale akoby si to vedel, akoby ti niekto našepkával, aby si zavolať práve v tejto chvíli: keď človek vošiel do vane alebo keď je človek skutočne niečím veľmi dôležitým zaneprázdnený.

Alexander: To je ďalšia vec, ktorá už dlho zaujíma mnoho ľudí – že v živote sa nič nedeje len tak. Odkiaľ sa toto všetko berie? Napríklad to, že vieš, že sa teraz niečo stane, alebo, že ti zavolajú práve v tej najnevhodnejšej chvíli, niečo od teba v najnevhodnejšej chvíli požadujú. Veď to sú nepriame príznaky toho, že tento svet je riadený.

Vráťme sa teraz k duálnej podstate človeka. Keď pochopíme, že človek, lepšie povedané osobnosť, je manipulovaná vedomím, vzniká otázka: A prečo

je manipulovaná? Pretože je od vedomia závislá, nevie, kto je. Nevie, ako interaguje s týmto svetom. Nevie, aké funkcie má vedomie, nepozná svoje vlastné funkcie, nepozná svoj cieľ.

Začnime tým najdôležitejším. Osobnosť nevie, kto je. Človek teda nevie, kto je, a preto má, prirodzene, toľko otázok a nejasností. Pripisuje to nejakej mystike, náhode, alebo to považuje za normálne, pretože to vždy tak bolo. Nevedno prečo, jednoducho sa to tak deje.

Nie je však potrebné prenikať do nejakých tajomných zákonov vesmíru alebo sa začať zaoberať kvantovou fyzikou. Stačí porozumieť sám sebe z hľadiska duálnej podstaty človeka, z hľadiska prapôvodných Znalostí uvedených v knihe AllatRa a ďalších knihách Anastasie Novych, v reláciách s Igorom Michajlovičom Danilovom, a človek nájde veľmi veľa odpovedí na svoje odveké neľahké otázky. Veď je to nádherné. Vtedy sa pre teba aj otázka manipulácie stane maximálne zrozumiteľnou a jednoduchou a pochopíš, že je to v skutočnosti len vec tvojej voľby.

Diana: Toto je odpoveď na otázku: Ako sa zbaviť manipulácie. Ako sa nenechať druhými manipulovať a zároveň, ako druhými sám nemanipulovať. Skutočne treba chápať, že v prvom rade je nutné študovať svoju pravú podstatu, pochopiť: Kto som ja?! Vtedy začne byť jasné, že manipulácia sa začína zámenou chápania: Kto som ja – človek. Len čo človek súhlasí s tým, že myšlienky v hlave sú

jeho, že on a jeho intelekt sú jedno a to isté, tak už padol do rúk virtuózneho manipulátora zvaného vedomie.

Aby sa človek dostal spod tejto moci, spod kontroly tohto manipulátora, treba si odpovedať na otázku: Kto som? A pochopiť, že myšlienky v mojej hlave, ani vedomie, to nie som ja. Iba keď sa človek od neho oddelí, je schopný zbaviť sa manipulácie a prestať manipulovať druhým človekom. Prečo? Pretože vedomie nemôže s osobnosťou človeka komunikovať iným spôsobom.

Samotná komunikácia s osobnosťou je založená na klamstve, na zámene tohto chápania, keď vedomie oklamalo osobnosť a povedalo: Ty si ja! Všetko je v poriadku, sme jedno a to isté! Ak vedomie prestane túto ilúziu, túto lož udržiavať, tak nad osobnosťou jednoducho stratí moc. A keď stratí nad osobnosťou moc, stratí vlastne to hlavné, o čo mu ide – energiu, vďaka ktorej žije. Keď to chápeš, tak všetko zapadne na svoje miesto. Človek, ktorý chápe, že on je osobnosť, a že vedomie je nástroj, ktorý sa ho snaží ovládať, nástroj v rukách diabla, len takýto človek je schopný nemanipulovať a nepodliehať manipulácii. Prečo? Pretože je schopný pozorovať myšlienky a vyberať si, aké myšlienky chce podporovať a aké nie, či ten alebo onen čin vykonať, alebo nie. A vtedy nebude s hodnotiacimi myšlienkami súhlasiť.

Hodnotiaca myšlienka je už vlastne začiatkom manipulácie. Človek s touto ponukou vedomia súhlasí.

Tento človek je zlý. Prečo je zlý? Veď on len práve niečo robí. A to je všetko! Stačí len nesúhlasiť s tým, aby sa na človeka nalepila nejaká nálepka, a manipulácia nevyjde. Človek zostal pri svojom názore a chápaní, ako niekoho vnímať a ako sa k čomu chovať. Preto ak sa naozaj chceme zbaviť manipulácie, musíme študovať samých seba, svoju podstatu, hľadať správnu odpoveď na otázku: Kto som? A kto je ten skutočný manipulátor? Kto v skutočnosti v našom živote vytvára problémy?

Nato, aby sme sa vyhli manipulácii, aby sme nemanipulovali druhými ľuďmi je potrebné chápať, že každý človek má právo voľby. Každý človek je schopný chápať a samostatne sa rozhodnúť, ako má myslieť, ako sa má k čomu správať, ako má konať. Rešpektovať toto právo voľby však môže len osobnosť slobodná od moci vedomia. A toto treba chápať.

Alexander: Čo nám dnes dáva moderná psychológia so všetkými jej prúdmi? S týmto mentorstvom, s koučingom, s osvojovaním si rôznych zručností, čo nás učí? Ako lepšie manipulovať druhým človekom, nie je to tak? Ako si osvojiť tie zručnosti, ktoré ti umožnia účinnejšie vplývať na druhého človeka a naplniť si svoje želania? Alebo ťa učí, ako sa chrániť pred manipuláciou druhého človeka? Taký svojrázny ping-pong, však? Teda raz manipuluješ ty, raz sa brániš, aby tebou nemanipulovali.

No táto skutočná sloboda, keď si sa stal jednoducho nemanipulovateľným, nemanipulovateľným nie

inými ľuďmi, ale predovšetkým vlastným vedomím, tá naozaj prichádza s momentom, keď začínaš poznávať sám seba, keď sa sebaidentifikuješ, a nie keď sa klamlivo stotožníš s tým, že si akési individuum, ktoré plní nejakú sociálnu rolu.

Keď jasne chápeš, že si osobnosť, že si potenciálne živá, duchovná bytosť. A keď chápeš, ako to vyzerá v tvojom vnútri, potom si na základe toho samozrejme buduješ úplne iné vzťahy s ľuďmi. Preto si myslím, že naše rozhovory sú unikátne. Dávajú totiž každému človeku možnosť pozrieť sa z iného uhla pohľadu, z inej perspektívy na svoje problémy, na svoj bežný život, a nájsť tie odpovede a získať tú slobodu, ktorú všetci skutočne hľadajú.

Diana: Tie Znalosti, cez ktoré konkrétne situácie skúmame, sú naozaj jedinečné. Sú jedinečné, pretože predstavujú skutočnú pravdu, ktorá umožňuje človeku pochopiť podstatu toho, čo sa s ním deje. Pretože ak hovoríme o metódach, ktoré ponúka súčasná psychológia, ľudia skutočne skúmajú jednotlivé spôsoby manipulácie, snažia sa proti nim vybudovať nejakú ochranu. Kto sa však pokúša túto ochranu vybudovať? Veď ľudia sa naďalej utápajú v manipuláciách, ktoré vytvára ich vlastné vedomie.

V podstate sa teda nič nemení. Proste viem, že ľudia a aj odborníci sa roky snažia naučiť všetky druhy manipulácií. Snažia sa stať virtuóznymi ako ten, kto nimi manipuluje, kto tieto manipulácie vytvára, to je však nemožné. A preto zakaždým prehrávajú, no

prítom mŕňajú kopy času a síl. A vedomie tak ako sa hralo s človekom doteraz, tak sa s ním hrá aj naďalej. Ľudia študujú a študujú, a pokračujú v tomto nekonečnom hľadaní. No a čo s tým? Ako z toho vyjsť? Veď už toho toľko viem, a aj tak sa zakaždým na tento háčik, na túto návnadu chytím.

Alexander: Diana, veľká vďaka za rozhovor, za odpovede na otázky, za analýzu všetkým dobre známych situácií. Veľká vďaka vám a všetko dobré.

Úryvok z relácie „FUTBAL ŠAJTANA“

Igor Michajlovič: ... pozrite, priatelia, teraz sme prebrali len máličko. Ale z tohto málička pozostáva celý náš život. Koľko času vynakladáme, koľko našej pozornosti mŕňame, reálne mrháme na ilúzie v hlave, na myšlienky, ktoré nemajú žiadny vzťah k nášmu skutočnému životu, dokonca ani v tejto trojrozmernosti. Koľko síl a emócií vynakladáme na prežívanie niečoho, čo je prázdne, niečoho, čo sa nás v podstate vôbec netýka, a čo nemá žiadny vplyv na náš život.

Jednoduchá otázka. Ak nestávkujete alebo ak nie ste majiteľom nejakého futbalového tímu, ak nepredávate ich reklamné predmety, tak aký má zmysel prežívať, či tento tím vyhral alebo prehral? Žiadny. Prinesie vám to zisk? Nie. Áno, môže to ovplyvniť vašu náladu, ak už ste do toho vtiahnutí. Môže to poskytnúť akúsi falošnú ilúziu, že je všetko v poriadku, pretože „sme vyhrali“.

„My sme vyhrali.“ Priateľ môj, a čo s tým máš ty? To, že si to prežíval, kdesi sedel, niekoho krmil vlastným životom. Si do toho vtiahnutý iba z donútenia a nie podľa vlastného želania. A aký máš k tomu faktický vzťah? Čo si z toho získal? Nič, okrem toho, že si ktovie koho a ktovie prečo prefinancoval. Nie je to tak? Je to manipulácia? Je. Koľko času a síl si premrhal?

Ale ak to zoberieme z duchovného hľadiska: Myslel si v tom čase na Boha? Cítil si Ho? Bol si s Ním? Nie. A s kým si bol? Nebol si dokonca ani s diablom, bol si pod jeho päťou. Robil si s tebou, čo chcel. Hral sa s tebou ako šakaly s mršinou. Prečo? Pretože takto nami manipuluje vedomie: posiela myšlienku, vyvoláva túžbu. Manipuluje, ako sa mu zachce, a tým nám berie život. Koľko sily, času a života na to miňame. Oplatí sa nad tým zamyslieť? Určite áno.

A je možné v takých podmienkach otroctva, vlastne povedal by som, že ani nie otroctva, vieš, je to skôr taká beznádejnosť, v tejto beznádejnosti získať slobodu a Život? Je to možné, ak to človek chce. Tak je to správne. Človek by nemal byť otrokom satana. Nemal by byť otrokom nikoho. A vtedy je to správne. Človek má byť slobodný. Povedzte, vari je Anjel niekoho otrokom? Nie, je slobodnou časťou Nekonečného sveta. Aj my by sme sa to mali učiť. Učiť sa, ako sa zbavovať otroctva, učiť sa byť ľuďmi a nie otrokmi. Všetko je veľmi jednoduché. Je o čom premýšľať.

No a opäť, toto všetko je vedecky dobre preštudované. Rozumiete? Nie sú to iba niekoho fantázie,

nevymysleli sme si to my s Tatianou. My len hovoríme o faktoch, ktoré sú už veľmi dávno známe, a iba nazývame veci pravými menami. Toto je to, čím vy žijete každý deň. Čím teda treba začať?

Začať treba od lásky, priatelia. Láska zvíťazí nad všetkým. Začnime proste ľúbiť jeden druhého a prestaťme byť mršinou v niečích zhnitých zuboch. Ďakujem priatelia, že ste boli s nami. Ďakujem. Poďme jednoducho ľúbiť jeden druhého.

**Najúčinnejšia
manipulácia**

Alexander: Dobrý deň, milí priatelia! Ahoj, Diana!

Diana: Dobrý deň!

Alexander: Diana, v našich reláciách sme už neraz hovorili o manipulácii. O tom, ako ju ľudia používajú, s akým cieľom a hlavne – na čo. A často sme to rozoberali na príkladoch z každodenného života. Ale dnes by sme chceli hovoriť o manipulácii v kontexte udalosti, ktorá sa odohrala nedávno. Naším divákom pripomeniem, že ide o Medzinárodnú online konferenciu „Globálna kríza. Kto je pre nás Ježiš Kristus?“ Chápem, že sa môžete pozastaviť nad tým, čo má konferencia o Ježišovi Kristovi spoločné s manipuláciou? Ale nepredbiehajme, začnime, a potom pochopíme, čo majú tieto témy spoločné.

Diana: Práve vďaka konferencii „Globálna kríza. Kto je pre nás Ježiš Kristus?“, či presnejšie vďaka tej pravde, ktorá tam otvorene zaznela, môžeme tému manipulácie prediskutovať hlbšie a konkrétnejšie. Manipulácia ľuďmi nie je možná, ak nie sú pod vplyvom emócií. To je fakt, ktorý psychológia zistila už dávno, je to všeobecne známe. Upresním – aby bolo možné človekom manipulovať, je potrebné, aby cítil strach. Prečo práve strach? Pretože strach je najsilnejšia emócia. Len si spomeňme, keď sme vyľakaní, keď sa niečoho bojíme, uvažujeme jasne?

Alexander: Nie.

Diana: Takmer vôbec neuvažujeme.

Alexander: Dá sa povedať, že vôbec neuvažujeme.

Diana: Už len keď človeka niečo znepokojuje alebo má z niečoho obavy, je pre neho veľmi ťažké sústrediť sa na niečo iné, ako na myšlienky vo svojej hlave. A to je veľmi zásadný moment. Pretože v skutočnosti človek nepocituje strach kvôli situácii, ktorá ho akoby znepokojuje, ale kvôli tým hodnotiacim myšlienkam, ktoré mu hovoria, aké stanovisko by mal k danej situácii zaujať.

Jednoduchý príklad: dieťa ochorelo a skončilo v nemocnici. Mama sa nebojí preto, že dieťa išlo do nemocnice. No potom sa mame hlavou začína preháňať čo? Obrázky. Čo ak ho nevyyliečia? Čo ak je to niečo vážne a moje dieťa bude celé mesiace pripútané na lôžko? Čo ak operácia nedopadne tak, ako má? Čo ak moje dieťa zostane postihnuté, alebo nedajbože, niečo ešte horšie? A práve takéto predstavy a obrazy matku desia a vyvolávajú túto emóciu strachu.

Teda odpoveď na otázku: „A čo bude, ak...?“ Áno, ak sa nevylieči, ak je choroba príliš ťažká, a tak ďalej, a tak ďalej. To je to, čo ju desí. Pretože keby mama dokázala nevenovať pozornosť týmto myšlienkam a týmto desivým obrazom, a namiesto toho sa niečím zamestnala... Áno, dieťa ochorelo, to je nepríjemný fakt, ale treba niečo robiť – robiť to, čo je potrebné: kúpiť lieky, absolvovať vyšetrenia, celkovo, urobiť všetko preto, aby sa čo najskôr uzdravilo. Vtedy by mama nezažívala ani strach, ani obavy.

Spýtate sa: „Čože? A to je možné?“ Tak by to malo byť. Nielenže je to možné, ale tak to treba robiť. Ako sme práve povedali, človek, keď pociťuje strach, celkovo zle chápe, zle analyzuje situáciu. A veľmi často, keď sa mama rozpráva so svojimi priateľkami a príbuznými, tak jej hovoria: „To si hneď šla a kúpila? Mala si si o tom aspoň prečítať na internete, možno je dobré sa ešte s niekým poradiť.“ A mama hovorí: „Áno, ja som... ja som vôbec...“

Alexander: Ako v hmle.

Diana: „Ako v hmle, áno. Vôbec nerozumiem, čo sa deje. Ani mi to nenapadlo.“ To je výstižný príklad. Je ľahké s takou mamou manipulovať? Deti poznajú odpoveď na túto otázku. Ak je mama zmätená, ustarostená, ak je znepokojená a niečo ju trápi, čo robia deti? Pribehnú k nej: „Mami, mami, dovoľíš mi to? Dovoľíš?“ A zvyčajne žiadajú niečo, čo im mama bežne nedovoľí. A mama automaticky odpovedá: „Dobre, dobre, choď, urob čo chceš.“ Aj keď to mama obvykle zakazovala, teraz odpovedá automaticky: „Áno, dobre“. A práve to dokazuje, ako ľahko sa ňou dá manipulovať.

Zoberte si skúšku. Vari sa človek obáva samotnej skúšky? Nie, on sa obáva: „Čo bude? A čo ak...?“ Ak si vytiahnem zlú otázku, ak skúšku nespravím, ak nedostanem zápočet, ak ma vyhodia z vysokej školy, a tak ďalej. A práve takéto otázky vyvolávajú obavy. A to je veľmi dôležitý moment, ktorý musíme pochopiť. V tejto súvislosti je dôležité vedieť, čo nás

najviac desí. Neistota. Najstrašnejšia otázka je: „A čo ak...?“ alebo „A čo potom?“ Od toho sa všetko odvíja.

V nemocniciach som často pozorovala, koľko strachu a úzkosti ľudia zažívajú pri čakaní na diagnózu. Do nemocnice sa dostávajú, keď situácia ešte nie je jasná. Ale len čo prídu výsledky vyšetrení, len čo sa zistí, čo sa vlastne s človekom deje a začne sa to vyjasňovať, strach sa znižuje. A aj keď počujú diagnózu, ktorá nie je veľmi ľahká, je to aspoň jasné. Akékoľvek vyjasnenie znižuje strach. To je ďalší veľmi dôležitý moment.

Ďalším dôležitým momentom je strach. Najsilnejší strach je strach zo smrti. Každý vie, že už len myšlienka „čo so mnou bude po smrti môjho tela?“, alebo len pomyslenie, že „môžem zomrieť“ je desivé, hoci si každý uvedomuje, že je to nevyhnutný fakt našej existencie. Ľudia sa snažia na to ani nemyslieť. **Strach zo smrti je základom každého strachu. A tí, ktorí ľuďmi manipulujú, to veľmi dobre vedia.**

Tu vzniká zákonitá otázka: „Kto v našej spoločnosti najviac využíva tému strachu zo smrti?“ Náboženstvá. A to je dôvod, prečo budeme hovoriť práve o náboženstvách. A jedným z najväčších, najpočetnejších a najvplyvnejších náboženstiev je dnes kresťanstvo.

Pravdu povediac, mnohí sa pýtajú: „Ako mohlo na základe učenia Ježiša Krista, na základe učenia

o Láske k Bohu, o vzájomnej Láske vzniknúť náboženstvo založené na strachu?“ Veď Ježiš priniesol učenie o Láske. Jeho učenie bolo predsa o tom, čo musí človek urobiť, aby sa vrátil Domov. Kam Domov? K tým, ktorí Ťa milujú, ktorí Ťa milujú najviac, k tým, ktorí sú ti najbližší a najdrahší, k tomu najviac milujúcemu – k Bohu. Táto cesta vedie cez naplnenie človeka Láskou, cez dobré skutky pre druhých ľudí, cez prekonanie egoizmu. Kde sa tu hovorí o strachu?

A predsa, na tomto učení vzniklo náboženstvo založené na strachu z trestajúceho Boha. To je predsa očividné prekrútenie. S akým cieľom? Načo? Strach je najsilnejšia emócia, ktorá umožňuje ovládať správanie ľudí. **Ak chcete ľudí ovládať, musia cítiť strach.** To je všetko. To je aj odpoveď na otázku: „Prečo došlo v kresťanstve k tomuto prekrúteniu?“ – kvôli získaniu moci nad ľuďmi.

Alexander: Áno, ďakujem za vysvetlenie tohto vzájomného vzťahu medzi manipuláciou a emóciami, a samozrejme, aj medzi emóciami a strachom, za vysvetlenie toho, že akýkoľvek strach, ktorý v človeku vzniká, má tak či onak korene v strachu zo smrti.

Veď to je skutočne zvláštny moment, ktorý stojí za povšimnutie. Naozaj si ho treba všimnúť. Na to, aby si to človek všimol, stačí porovnať informáciu, analyzovať ju, použiť to, čomu sa dnes hovorí „obyčajná ľudská logika“. Nie je to nič zložité, stačí sa pozrieť na rôzne zdroje. Je to pre mňa paradox, prečo sa učenie

o láske zrazu zmenilo na učenie alebo náboženstvo, ktoré je reálne založené na strachu.

Chápem teraz pobúrenie veriacich ľudí, ktorí začnú popierať: „Ale nie, nič také neexistuje.“ Ale opäť, položme si otázku: „Čím nás strašia, nás, obyčajných ľudí?“ Veď nestrašia len veriacich. Strašia všetkých. Vari nás nestrašia ohňom pekelným?

Diana: Presne.

Alexander: Áno, ak nebudeš žiť podľa prikázaní, je koniec – čakajú ťa muky na dlhé veky. Dobre, súhlasím, ale v čom je potom problém? Kde je potom život podľa týchto prikázaní? To sa ľudia neboja? Alebo čo?

Diana: Vieš, je tu ešte jedna vec. To, o čom som práve hovorila. Čo je najstrašnejšie? Čoho sa človek bojí? Neznáma. Keď nevie, čo bude po tom, keď zomrie.

Ľudia to naozaj nevedia. Spýtajte sa ktoréhokoľvek veriaceho: „Viete, čo s vami bude po smrti?“ Odpoveďou budú dve slová – nebo alebo peklo. Ale čo to je? Kde sa to nachádza? Ako sa tam človek dostane?

„Ak robím zlé skutky, pôjdem do pekla. Ak robím dobré skutky, pôjdem do neba.“ A tu sa začína dilema, každý má v hlave svoj vlastný komentár. Podľa tohto komentára by mal byť takmer každý v nebi. Ale v skutočnosti to tak nie je.

A čo ešte vedia veriaci? „Aby som sa dostal do neba, musím robiť čo? – dodržiavať určité rituály, modliť sa, chodiť do chrámov, do kostola, nosiť tam peniaze ako výkupné za svoje hriechy.“ Tu sa celkovo natíska taká otázka: „Tí, ktorí priniesli najviac peňazí, sú teda tí najsvätejší a najspravodlivejší?“ Tak to aspoň vyzerá, podľa tejto logiky.

Alexander: No, keď zoberieme do úvahy, že vo Vatikáne existuje sadzba za svätosť...

Diana: Práve som to chcela povedať. A to nie je irónia. To sú fakty. Odpustky. A koľko svätých „vyrobili“, inak sa to povedať nedá. Toto sú fakty, ktoré treba vedieť. Práve tieto fakty boli veľmi jasne ukázané na konferencii, o ktorej hovoríme: „Globálna kríza. Kto je pre nás Ježiš Kristus?“ V skutočnosti to tak naozaj robia.

No napriek tomu väčšina kresťanov, a mimochodom, nielen kresťanov, ale aj samotných kňazov, zotrúva v strachu. Takže to nie je odpoveď. O čom to svedčí? Ľudia nedostali odpoveď, ktorá by to objasnila a dokázala ich zbaviť strachu a úzkosti. Je to tak? Veď to poznáme. Akonáhle niečomu začíname rozumieť, strach ustupuje.

Ale on neustupuje. U väčšiny kresťanov, a vlastne celkovo u ľudí v dnešnej spoločnosti, je dominantnou emóciou strach. A o tom sme už neraz hovorili. Dokonca si spomínam na stretnutia s pravoslávnyimi duchovnými. Rozprávali sme sa o rôznych témach,

a dotkli sme sa aj otázky zdravia samotných kňazov. V skutočnosti mnohí z nich trpia množstvom psychosomatických ochorení. A keď sme sa rozprávali, ani ich nebolo treba o týchto príčinách presviedčať. Pýtam sa ich: „Uvedomujete si, že základom choroby je strach, teda to, že emócia strachu dominuje?“ Odpovedali: „Áno.“

A nielen to, zarazilo ma, ako hlboko túto problematiku študovali. Naozaj, oni súhlasia práve so psychosomatickou teóriou. Prinajmenšom tí, s ktorými som bola v kontakte. Možno som mala šťastie, ale rozprávali veľmi veľa zaujímavých vecí. Chápem, ľudia sa do toho ponorili, hlboko vnikli. V Biblii sú tieto slová: „V láske niet strachu, ale dokonalá láska vyháňa strach, lebo kto má strach, bojí sa trestu, a kto sa bojí, nie je dokonalý v láske.“ (1. Jánov list 4:18)

A potom... Aké strašné! Hneď sa natíska otázka: a je v Láске dokonalý tento kňaz, ktorý vedie za sebou ľudí nevedno kam? A ak nie je dokonalý v Láске, kam ide potom on sám, a kam ho nasledujú?

Pri Ježišovi je všetko jasné. Ježiš – to je dokonalá Láska, a je úplne jasné, kam išli ľudia, ktorí ho nasledovali. Mimochodom, preto aj neustále hovoril: „Nebojte sa! Nebojte sa!“ Pretože ten, kto miluje Boha, sa nemôže báť. Pretože raj, to je stav Lásky. A stav strachu, to je peklo. Tieto Znalosti dával Ježiš svojim učeníkom. Preto Jeho učeníci neprežívali strach ako dominujúci stav. Je jasné, že vedomie sa v rôznych situáciách vyľaká, tak funguje, je to program.

Ak je ohrozený život tela, vedomie funguje u každého rovnako. Ale medzi stavom strachu a jeho nejakým občasným pocítením je veľký rozdiel. Títo ľudia svoj stav ovládali, a dominujúcim stavom u nich bol stav Lásky.

Alexander: Potom je hneď jasné, prečo sa Ježišovo učenie, Pravda, ktorú priniesol, sa nepáčila tým, ktorí boli pri moci. A prečo sa ho tí, ktorí boli pri moci, zbavili. Veď oni sa Ho naozaj zbavili, pretože chápali, že Ježiš prináša ľuďom oslobodenie. Urobili to rafinovane, urobili to rukami ľudí. Urobili to tak, že ľudia sami chceli, aby bol syn Boží popravený. Veď On skutočne priniesol ľuďom oslobodenie. Oslobodenie od čoho? Práve od tohto strachu.

Diana: Od strachu. Samozrejme.

Alexander: Od toho, ako ľuďmi manipulovali. A opäť, manipulovali nimi tí, ktorí boli pri moci, aj tí, ktorí boli v cirkvi, v náboženstvách. No, povedzme, celá vrchnosť. Veď len pre porovnanie, ak si zoberieme prvé Ježišovo prikázanie: „Miluj Pána, svojho Boha, celým svojím srdcom“. Čo počúvame v náboženstve? „Boj sa Boha, hriešnik!“ Počkajte. Mám sa teda báť alebo milovať? Ja som určite za lásku – je to príjemnejšie.

Ale hovoria mi: „Boj sa.“ A potom mi hovoria, prečo sa mám báť. Pretože robíš toto alebo nerobíš tamto. Tu si konal správne, a tu si konal nesprávne. Ale opäť sa vrátim späť: prečo mi nikto nepripomína, že som

nemiloval Boha? Že mojím prvým hriechom je to, že som sa odvrátil od lásky a obrátil sa k strachu? Pretože to je výhodné.

Keď sa bojím, som skutočne ovládateľný. Môžu ma viesť tam, kam treba. V mene Boha môžem ísť kľudne do boja. Prečo? Pretože sa ho musím báť, lebo som hriešnik. A ak som hriešnik, znamená to, že nebudem spasený. A aby som bol spasený, čo musím urobiť? Báť sa, veriť a počúvať toho, kto ma vedie.

Alexander: Myslím, že je to veľmi dobrý a vhodný spôsob na ovládanie akéhokoľvek človeka, a najmä na ovládanie nás, čo sa aj deje. Počnúc vyhladením prvých kresťanov, cez obyčajné dobyvačné vojny kvôli obohateniu, až po krížové výpravy – náboženstvo, či už katolícke, pravoslávne, alebo žiaľ aj islam, bolo tými pri moci využívané vždy na dosahovanie ich cieľov.

Diana: Teraz sa vráťme ku kľúčovému bodu – strachu a jeho vzniku. Čím sa začína akýkoľvek strach? Obrazom.

Mnohokrát sme už tento algoritmus rozoberali, ako funguje vedomie človeka, ako vzniká akékoľvek konanie. V hlave človeka vzniká obraz, ktorému venuje pozornosť, v súlade s týmto obrazom vznikajú myšlienky, a až potom vznikajú emócie, ako reakcia na tieto obrazy a myšlienky. A potom reakcia v tele a konanie.

Aký je dominujúci obraz v kresťanstve? Obraz ukrižovaného Ježiša. Takže nástroj na vykonávanie nesmierne krutých popráv a utrpenia človeka na kríži – to je hlavný obraz veriacich v kresťanstve. Je to obraz, pred ktorým sa modlia, je to ten obraz, ktorý nosia na tele, je to ten obraz, ktorý bozkávajú v rukách kňazov a vidia ho na každom duchovnom. Tu je odpoveď. Dominujúci obraz v myšliach kresťanov.

Alexander: Áno, najkrutejší nástroj mučenia.

Diana: Len si na chvíľu predstavte, čo človek zažíva? Kde je radosť, kde je láska? Ako je možné milovať nástroj mučenia? Je možné zažiť radosť pri pohľade na utrpenie človeka počas tohto mučenia? To sú jednoduché logické otázky. Je dôležité ich položiť predovšetkým sebe, ale aj tým, ktorí vám hovoria, že toto je Ježišovo učenie. Je to tak? Zapojme jednoduchú logiku.

Ďalšími obrazmi, ktoré v kresťanstve dominujú, sú dvaja apoštoli – Peter a Pavol. Peter je zradca, ktorý Ježiša trikrát zaprel. Teraz nehovoríme o niečom, čo sme si my dvaja vymysleli. Toto všetko sú fakty. Ja teraz len analyzujem fakty, ktoré sú zaznamenané v Biblii, a ktoré by mal poznať každý veriaci. Peter, to je ten, ktorému Ježiš priamo hovoril: „Odíď od mňa, satan.“ To znamená antikrist. A to je apoštol kresťanskej cirkvi.

Druhý apoštol Pavol sa s Ježišom vôbec nikdy nestretol. O tomto všetkom existujú dôkazy. Sú to

zaznamenané fakty. Ako môže byť apoštolom niekto, kto nikdy nebol Ježišovým učeníkom? Zato však bol učeníkom toho, kto poslal Ježiša na popravu, učeníkom Gamaliela. Ten bol najkrutejším prenasledovateľom a vrahom všetkých pravých Ježišových nasledovníkov. A aj na to existuje veľa faktov a potvrdení. V podstate to ani on sám nepieral. A to je tiež zaznamenané.

Toto sú dva obrazy. Pozrite sa, aké obrazy sú dominujúce – obraz nástroja mučenia, utrpenia, zrady a obraz kata. A to je fakt. V akom stave potom môžu byť ľudia? Je to skutočne dominujúce. Veď veriacich tým naozaj strašia. Musia to mať neustále na pamäti. To je obraz, ktorý majú na pamäti každý deň, a niektorí každú minútu.

Chápete, priatelia, ja viem, že to môže vyvolať pohoršenie, no ja som psychiatricka, som analytička. A verte mi, ako psychiatricka vám môžem povedať, že existuje veľa psychických porúch, bludných predstáv na náboženské témy. Sami viete, čo v našej spoločnosti znamená psychiatrická diagnóza. Je to nepríjemná nálepka. A hranica je veľmi tenká. Tu treba byť veľmi opatrný, ide o život človeka.

Ja potrebujem vedieť – je to u daného človeka narušenie logiky? Nechápe to? Alebo je narušená logika samotného učenia, ktoré človek prijal, a až potom u neho začalo dochádzať k ďalším poruchám. Veď si len predstavte, že ľudia tomu veria, takým nezrovnalostiam.

***Fragment z Medzinárodnej online konferencie
„Globálna kríza. Kto je pre nás Ježiš Kristus?“***

„Ježiš vošiel do chrámu a vyhnal všetkých, čo predávali a kupovali v chráme. Peňazomencom poprevracal stoly, predavačom holubov lavice a povedal im: Je napísané:
Môj dom sa bude volať domom modlitby.
Ale vy z neho robíte pelech lotrov.“

Biblia. Evanjelium podľa Matúša, 21:12-13

Keď učenie Ježiša transformovali na náboženstvo a cirkev sa zmenila na organizáciu s prísnou hierarchiou, žreци začali postupne vymýšľať stále nové spôsoby, ako sa obohatiť a posilniť svoj vplyv. Nakoniec sa im podarilo zabezpečiť si prílev financií na celé stáročia.

„Ježiš mu odpovedal: Ak chceš byť dokonalý, choď, predaj svoj majetok, rozdaj chudobným a budeš mať poklad v nebi. Potom príď a nasleduj ma.“

Biblia. Evanjelium podľa Matúša, 19:21

To hovoril Ježiš. Peter a Pavol sa však rozhodli inak, a otočili jeho poslanstvo o 180 stupňov.

Povedali: „Predaj svoj majetok a peniaze prines nám.“ V piatej kapitole Skutkov apoštolov je príbeh, v ktorom manželia prišli o život, pretože nepriniesli Petrovi všetky svoje peniaze. Používaním Ježišových slov, manipuláciou s nimi a prekrúcaním ich zmyslu si Peter a Pavol zvyšovali svoju autoritu a všetko premieňali na materiálny zisk. Tento systém obohacovania sa ďalej len zdokonaľoval.

Sväté relikvie.

Výnosný biznis založený na relikviách a pútnictve zaviedol cisár Konštantín Veľký a jeho matka Helena. V 4. storočí, keď sa kresťanstvo stáva štátnym náboženstvom Rímskej ríše, Helena podniká púť do Jeruzalema, aby tam hľadala najdôležitejšie kresťanské relikvie. Podľa legendy nájde miesto, kde boli zakopané tri kríže, priehrštie klincov, tabuľka s nápisom „Ježiš Nazaretský, kráľ Židovský“, trňová koruna, kopija, ktorou rímsky vojak prebodol Ježišovi bok a špongia, z ktorej mu dal napiť octu.

Kríže boli tri. Čo myslíte, ako identifikovali ten, na ktorom bol ukrižovaný Ježiš? Veľmi jednoducho. Na každý z nájdených krížov si postupne sadala ťažko chorá žena. Kríž, na ktorom sa okamžite uzdravila, bol označený ako Ježišov kríž.

Správa o jeho zázračných vlastnostiach sa bleskovo rozšírila po celom okolí. Na Helenin príkaz rozrezali tento kríž na dve časti, z ktorých jedna zostala v Jeruzaleme, a druhú vzala so sebou do Konštantínopolu. Ľuďom oznámili, že údajne všetky piliny z kríža, ktoré vznikli pri pílení, boli starostlivo zozbierané a zmiešané so zlatom. A z tejto zmesi sa vyrazili mince.

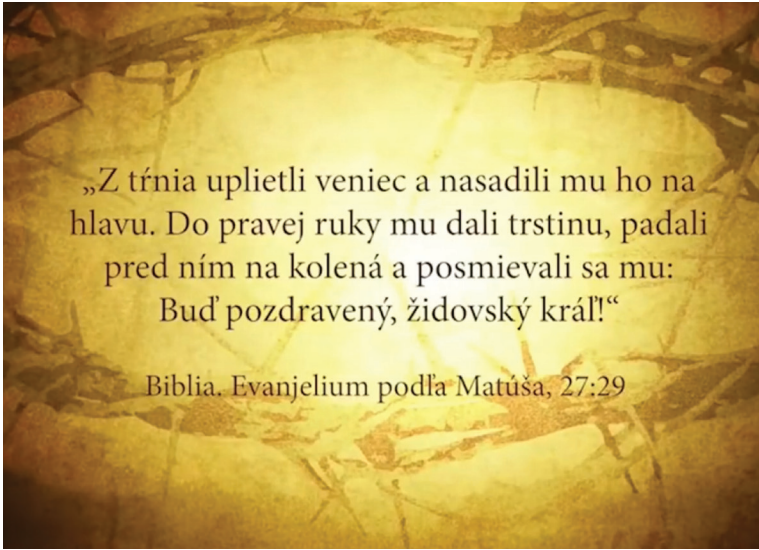
Predajom takýchto mincí sa obohatila nejedna generácia duchovných, ktorí svoj tovar prezentovali ako liečivý talizman. V diele Eusébia Cézarejského o živote blahoslaveného cisára Konštantína je cisárova matka Helena predstavená ako príklad kresťanskej horlivosti v túžbe obnoviť Jeruzalem a zveľadiť Svätú zem.

Počas Heleninho pôsobenia vo Svätej zemi bolo postavených niekoľko chrámov. Jej činnosť a púte boli dávané za príklad a popularizované. To viedlo k tomu, že sa púte na sväté miesta stali módnymi. Okrem toho sa verilo, že modlitby, ktoré človek na týchto miestach prednesie, budú Bohu mimoriadne milé. Mnohí sa chceli dostať bližšie k Bohu.

A tak sa do Jeruzalema začali hrnúť pútnici, a s nimi aj materiálne prostriedky. Hovoriac dnešným jazykom,

bol to skvelý marketingový ťah na ich prilákanie. Veď čím viac pútnikov, tým viac predaných cirkevných predmetov a relikvií, a tým vyšší príjem cirkvi.

Trňová koruna, rovnako ako kríž, je jednou z posvätných relikvií kresťanstva. Z histórie je známe, že v roku 1238 francúzsky kráľ Ľudovít IX. kúpil túto posvätnú vec od banky za polovicu ročného príjmu celého Francúzska. Kvôli pohľadu na túto svätú relikviu, prúdili do Paríža zástupy pútnikov z celého sveta. Kráľovi a jeho nástupcom prinášali po stáročia obrovské zisky.

Ježiš sa za života dotýkal mnohých predmetov. Tieto predmety však nepovažujeme za sväté. Ale vražedné nástroje, ktorými sme Ježiša kruto ukrížovali, tie pozdvihujeme do kategórie posvätných, rozmnožujeme

ich a obchodujeme s nimi. Vydali sme Ježiša na mučenie, na ukrižovanie, a potom toto ukrižovanie predávame, nazývame ho relikviou a robíme ho posvätným. Svoju zradu a takýto predaj nazývame svätosťou, a dúfame pritom v spásu. Takýto obchod nie je nič iné, ako biznis so zradou.

*My kresťania sme z Ježišovho utrpenia urobili prostriedok obohacovania sa. A nielen to, my kresťania ešte aj veríme, že dotýkanie sa, vlastnenie, či návšteva chrámov s týmito relikviami nás očistí od hriechov a priblíži nás k Bohu, zatiaľ čo Ježiš hovoril: „**Božie kráľovstvo je vo vás.**“*

Náš duchovný život je v nás. A aby sa človek priblížil k Bohu, musí plniť Ježišove prikázania, byť Bohu verný. Na to však treba na sebe pracovať a krotiť svoje vášne, rozvíjať v sebe pravú lásku k Bohu a k blížnemu. To je ťažká práca. Oveľa ľahšie je vnútorne sa nemeniť, a jednoducho si kúpiť nejaké relikvie, ísť na púť a veriť, že to nás akoby približuje k Bohu a očisťuje od hriechu.

Preto bol obchod s relikviami na celom svete pomerne intenzívny. Obchodovali so všetkým, čomu mohli pripísať posvätnosť. Tu je niekoľko príkladov. Relikviám sa pripisovali rôzne zázračné vlastnosti, preto ich predstavitelia šľachty získavali vo veľkých množstvách, a platili za ne nemalé sumy.

Napríklad saský kurfirst Fridrich Múdry vlastnil asi 19-tisíc relikvií. Verilo sa, že tí, ktorí chrámy s týmito

relikviami navštívili, si mohli skrátiť dobu pobytu v očistci o 1 milión 900 tisíc rokov.

Neuveriteľnými sa zdajú byť správy o relikviách, ktoré boli ešte pred niekoľkými storočiami vystavené na uctievanie v katolíckych kostoloch a kláštoroch.

Tu sú niektoré z nich: pupok Ježiša, jeho plienky, sväté seno, na ktorom údajne ležal malý Ježiš, svetlo betlehemskej hviezdy, Ježišove nechty, vlasy a dokonca dych, či kvapky jeho potu. A takto by mohol zoznam pokračovať ďalej.

Takto duchovní zarábali na dôverčivosti veriacich. Ako sa mohlo stať, že v neustálej honbe za predmetmi, ktorých sa Ježiš údajne dotýkal, sme stratili samotného Ježiša a podstatu jeho učenia? Veď on hovoril:

„Nikto nemôže slúžiť dvom pánom. Buď jedného bude nenávidieť a druhého milovať, alebo k jednému bude lipnúť a druhým pohrdať. Nemôžete slúžiť Bohu i mamone.“

Biblia. Evanjelium podľa Matúša, 6:24

„... Pánovi, svojmu Bohu sa budeš klaňať a jedine jemu budeš slúžiť.“

Biblia. Evanjelium podľa Matúša, 4:10 / Evanjelium podľa Lukáša, 4:8

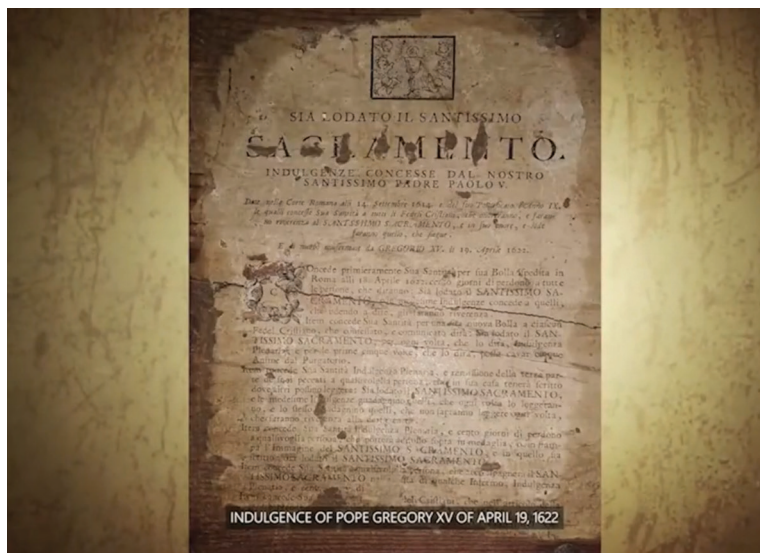

Odpustky.

„Ježiš povedal: Keď slepec vedie slepca, obaja spadnú do jamy.“

Tomášovo evanjelium, 34

V 11. až 13. storočí rímska cirkev veľmi potrebovala peniaze na financovanie kržiackych výprav a posilnenie svojej moci v západnej Európe. Pápežská stolička preto vymyslela nový spôsob, ako zarobiť peniaze vyberaním platieb za hriechy od veriacich.

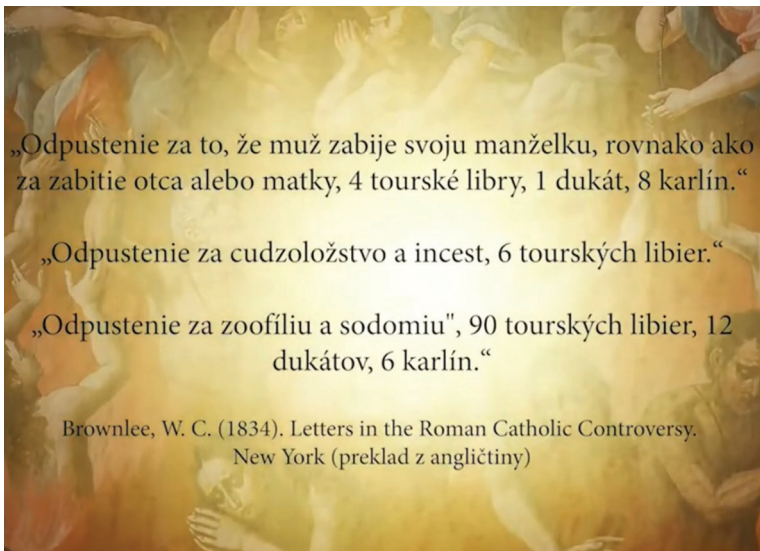

Tak vznikli odpustky. Odpustky poskytovali čiastočné, dočasné alebo úplné oslobodenie od trestu za hriechy a vzťahovali sa ako na živých, tak aj na mŕtvych.

Týmto spôsobom bolo možné získať povolenie na spáchanie akéhokoľvek hriechu alebo zločinu.

Bolo len potrebné zaplatiť do pápežskej pokladnice určitú sumu.

V knihe „Listy o rímskokatolíckej polemike“ Williama Brownleeho sa uvádzajú takéto fakty:

Takto Rímska stolica oficiálne povolila páchanie rôznych zločinov a získala stály prísun peňazí do svojej pokladnice.

V knihe „Výklad celých cirkevných dejín“ sú takéto slová.

„Potom začala kázeň o odpustkoch: Pápež má absolútne právo odpúšťať hriechy živým i mŕtvym. Pápežov odpust je mocný ako Kristov kríž... Boli o ňom ešte horšie reči: pápež mohol dokonca za cenu odpustkov odpustiť hriech tomu, kto sa dopustil telesných previnení proti Matke Božej.“

Herzog, J. J. (1882). Abriss der gesammten Kirchengeschichte
[Outline of the Entire Church History].
Erlangen: Eduard Besold Verlag. [in German]

Nie Stvoriteľ, nie Duchovný svet, ale práve pápež rozhodoval o tom, kto je hoden raja, a kto nie. Preto pápež Klement VI. vydal bulu, v ktorej nariadil anjelom z raja, aby zločincov, ktorých oslobodil, okamžite preniesli z pekla do raja. V pekle mali zostať len tí, ktorí nezaplatili do pápežskej pokladnice. Miesto v raji si teda mohli kúpiť len bohatí.

Ježiš učil, že hrešíme, pretože hriech je v našich srdciach. Povedal:

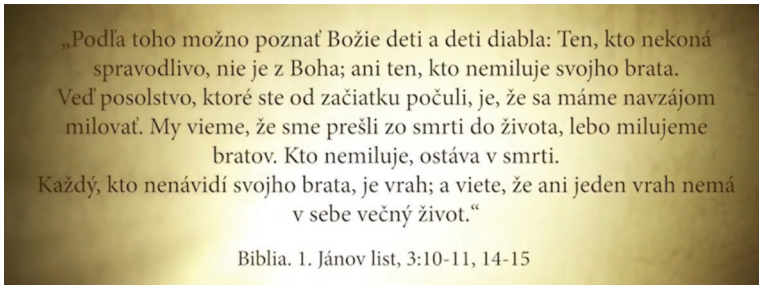
„Zvnútra, totiž z ľudského srdca,
vychádzajú zlé myšlienky,
smilstvá, krádeže, vraždy“

Biblia. Evanjelium podľa Marka, 7:21

Nikto teda nemôže odpustiť hriechy človeku, ktorý sa sám nezmení, pretože hriech je vo vnútri samotného človeka, a žiadna listina ani odpustky ho nevykúpia ani nespasia.

Samotný fakt existencie odpustkov svedčí o tom, že sa pápeži postavili nad samotného Ježiša a Boha.

Bolo by možné si pomyslieť, že všetky uvedené skutočnosti sú záležitosťou dávno minulých čias a údelom temných neosvietených ľudí. Avšak ostatky svätých, sväté relikvie a odpustky existujú dodnes. S mincami, do ktorých sú pridané aj piliny z kríža,

sa živo obchoduje aj dnes. Nazývajú sa Konstantinatos a pripisujú im zázračnú silu. Púte na sväté miesta

boli a sú veľmi výnosným podujatím. O súčasných finančných príjmoch kresťanských cirkví sa toho veľa nevie. Podľa obchodného portálu Allbusiness.com

sa celkový príjem amerických evanjelikov v roku 2007 odhadoval na 2,1 bilióna dolárov. Podľa BBC mala Ruská pravoslávna cirkev v roku 2001 celkové príjmy vo výške približne 500 miliónov dolárov. Podľa britskej BBC príjmy Vatikánu v roku 2010 predstavovali 356 miliónov dolárov. Kresťanská cirkev sa fakticky zmenila na obrovskú korporáciu s mnohomiliardovými príjmami. Vnucuje sa otázka, kde je v tom všetkom Boh? Kde my, veriaci, hľadáme Božie kráľovstvo?

Vari sa globálne v nás ľuďoch niečo zmenilo? Veď dnes, rovnako ako pred mnohými storočiami, keď si vyberáme, aký chrám alebo aké sväté miesto navštívime, často prihliadame na relikvie alebo ostatky svätých, ktoré sa tam nachádzajú. Kvôli čomu to robíme? A čo očakávame, že tým získame? Naozaj hľadáme Boha? Sme verní Ježišovi Kristovi?

Ježiš prišiel a ukázal nám cestu k životu večnému, po ktorej môže prejsť každý samostatne, bez prostredníkov.

„... Nasleduj ma, a nechaj mŕtvym
pochovávať svojich mŕtvych.“

Biblia. Evanjelium podľa Matúša, 8:22

No vari kráčame teraz po tejto ceste? Nie! Kvôli túžbe žrecov po moci a ich žiadostivosti po našich peniazoch bol do učenia Ježiša, ktorý viedol ľudí k životu, zavedený kult mŕtvych a uctievanie ich ostatkov. A to je mágia, to je cesta, ktorá vedie k smrti. Ježiš prišiel a ukázal nám jednoduchú cestu, dostupnú pre každého, bez prostredníkov, cestu k Večnému Životu, pretože sám Ježiš je práve touto cestou.

Odkiaľ sa vzali prostredníci, ktorí všetko skomplikovali? Odkiaľ sa vzali prostredníci, ktorí na túto cestu priniesli fragmenty bývalých tiel a povedali nám, že sa máme týmto telám klaňať? Povedali nám, že tieto telá nás akoby naplňajú svätosťou a ukazujú nám cestu. Ale vari títo prostredníci poznajú cestu k Bohu lepšie ako sám Ježiš, lepšie ako samotný Syn Boží? Touto cestou je samotný Ježiš, a nie fragmenty mŕtvych tiel, ktoré vraj máme bozkávať, aby sme získali život. Hovoria nám, že sa máme zaoberať mágiou,

pozerať sa na divadelné predstavenia, bozkávať fragmenty mŕtvych tiel a klaňať sa žrecom, pretože tí jediná vedia, ako nás previesť do sveta živých. A vari sú oni sami živí, keď obchodujú s mŕtvym?

„Ježiš vošiel do chrámu a vyhnal všetkých, čo predávali a kupovali v chráme. Peňazomencom poprevracal stoly, predavačom holubov lavice a povedal im: Je napísané: Mój dom sa bude volať domom modlitby. Ale vy z neho robíte pelech lotrov.“

Biblia. Evanjelium podľa Matúša, 21:12-13

Diana: Toto je zjavný nesúlad. Pre tých, ktorých tieto slová pohoršujú, si pripomeňme Ježišove slová: **„Medzi Bohom a človekom nemá byť žiadny prostredník.“** Ale celé náboženstvo je postavené na prostredníkoch. To je predsa jasné prekrútenie, a je to v rozpore s tým, čo hovoril Ježiš. Ale ľudia tomu veria a nenamietajú, a prijímajú to už celé stáročia. Prečo?

Pozrite sa na obrazy: s čím sa spája obraz duchovného? Kto poslal Ježiša na popravu? Kto na nej trval? Veľkňazi. Kto vložil ľuďom do hlavy túto myšlienku a urobil to ich rukami? Veľkňazi. Kto stál a robil si posmech pred krížom, keď Ježiš trpel

všetky tie muky? A najstrašnejšie muky boli tie vnútorné: On videl, ako ho ľudia, ku ktorým ho poslal Boh s Láskou, s Pravdou, ako ho zrádzajú.

A aká asociácia potom vzniká vo vedomí ľudí? Kňazi, to sú tí, ktorí poslali na smrť Božieho syna, však? Čo urobia so mnou? A ten strach nie je náhodný – tak to robili, a aj robia. Pretože celá história kresťanstva je krvavá. To sú opäť fakty. Počnúc krutými popravami prvých nasledovníkov Ježiša, cez križiacke výpravy, inkvizíciu, prenasledovanie inovercov. To všetko sa deje dodnes.

A čo právo voľby dané Bohom? Ježiš sa ho neodvážil porušiť. Ani sám Boh ho neporušuje. On dal ľuďom toto právo voľby. Áno, človek má právo myliť sa, má právo niečo prijímať, vybrať si, v čo verí, a v čo neverí. A len pred Bohom sa bude zodpovedať. Čo s tým? Kto sú títo ľudia, ktorí sa odvážili porušiť Božie slovo, a pritom hovoria: „Vedíme vás k Nemu.“ Ku komu? K akému Bohu? Ujasnime si to.

Priatelia, to sú normálne otázky. To len, aby sme nestrácali zdravý rozum. Keď tomu všetkému človek rozumie, je strašné, ako silno je ovplyvňované vedomie ľudí. Veď ľudia túto nelogickosť, toto zjavné narušenie logiky akceptujú. A to ani nehovoríme o prekrútení podstaty, čo je tiež strašné.

Čo znamená „akceptujú“? Zvykáme si takto rozmýšľať. A potom sa čudujeme, že sa v rôznych situáciách zle orientujeme, že veci nevnímame adekvátne,

že niečomu nerozumieme. Vedomie ľudí to veľmi silne ovplyvňuje. Každý veriaci má právo sa teraz pohoršovať. Alebo naopak, konečne sa zobudiť a chcieť to pochopiť.

Znovu opakujem, diskutujeme len o faktoch, ktoré sú všeobecne známe. Pretože na klamstvá jednoducho nemáme čas. Žijeme v posledných časoch. Aj o tom hovoril Ježiš. On na to ľudí upozorňoval. A je to zaznamenané v Biblii. Otázka: „Koho nasledujeme?“ je preto naozaj veľmi dôležitá.

Alexander: Skutočne... pravda je trpká, ale každý má právo voľby. Nemožno niekoho násilu nahnať do raja. A nech je to akokoľvek, aj tak sa bude každý rozhodovať sám, kde chce byť. Mám na mysli, či chce zostať v tme, alebo predsa len urobí krok k svetlu.

Ale vieš, čo je prekvapujúce? Keď sa pozrieš na všetky tieto nezrovnalosti, naozaj si uvedomíš, že náboženstvo je spôsob ovládania ľudí. Je vytvorené veľmi inteligentne. Vytvorili ho veľmi kompetentní, inteligentní ľudia, je vytvorené s určitým cieľom. Za Ježišových čias žiadne kresťanstvo neexistovalo, Ježiš nazýval svojich učeníkov „bratia a sestry“, ako v islame.

A čo je prekvapujúce, keby sa v súčasnom kresťanstve, myslím v tej podobe, v akej sa dostalo do našich čias, keby sa nezachovali tie zrnká Pravdy, tak by v kostoloch nebolo nikoho.

To, čo bolo doteraz povedané, si vyjadrila ako profesionál, z pohľadu medicíny.

Ja to môžem posudzovať z pohľadu bežného, obyčajného človeka. Chápem, že ľudia nechodia do kostola preto, aby nimi manipulovali. Ľudia prichádzajú do kostola, aby našli odpovede na svoje otázky. Ale keď hľadáte odpovede, priatelia, zachovajte si triezvy rozum. Vystúpte z tej hmly fanatizmu: „Veď kňaz povedal“, „Veď sa tam píše...“

V poriadku, bolo to napísané rukami ľudí. Aj keď pred niekoľkými storočiami, ale s určitým cieľom. Veď naozaj nie je ťažké oddeliť tieto zrná od pliev. To, čo hovoril Ježiš, vnímame, odráža sa to v ľudských mysliach, v ľudských dušiach. A nie je ťažké to odlíšiť od všetkého ostatného, čo sa teraz v kresťanstve deje. Veď aj v kresťanstve sú takí, ktorí nasledovali Ježiša.

Diana: Samozrejme.

Alexander: Sú tam aj takí, ktorí naozaj úprimne milujú Boha. A tí, aj keď sa hlásia k tomuto náboženstvu, sú bez strachu. Nemožno nimi manipulovať. Týchto ľudí je vidieť. Práve oni ostatných priťahujú. Pretože sú to nositelia svetla. A práve títo sú pre ich organizáciu nepohodlní. Ale napriek tomu to ľudia cítia, ľudia to vidia. A čo je to? Je to dôsledok Ježišovho učenia. Žiarivý príklad toho, keď človek vpustil do seba Ježiša, ako sa hovorí, vpustil Ježiša do svojho srdca, jeho srdce sa naplnilo láskou k Bohu, a jeho život sa zmenil.

A môžu nám rozprávať, že toto je osud vyvolených, podobne ako pri Ježišovej modlitbe. No nie. Toto je dostupné každému. Nezáleží na tom, aký si vstúpil do kostola. Poviem ešte viac – nezáleží na tom, aký si vstúpil na prah Božieho kráľovstva – ako hriešnik, alebo nie, či ako zblúdilý, alebo nie – šancu má každý.

A napriek tomu, že dnes už skutočne stojíme na prahu konca časov, máme šancu, každý z nás má šancu obrátiť sa k Ježišovi, naplniť sa Láskou k Bohu a zmeniť svoj osud a osud ľudstva. Je to v silách každého. Je to v silách nás všetkých. Je to skutočne to, čo môže zmeniť náš svet, a to, čo môže všetkým bez výnimky dať život. To je základná otázka, na ktorú si musí každý odpovedať.

Diana: Áno. Veď ja nie som proti kresťanstvu, ale som proti prekrúcaniu Ježišovho učenia. Milujem Ježiša. Som za to, aby sa na tento svet vrátilo Jeho pravé učenie, a aby ho ľudia prijali.

Ale vieš, naozaj nie je ťažké, ako hovoríš, sadnúť si, a všetko to porovnať. Pamätáš si, kde sme začali náš rozhovor? Keď človek pociťuje strach, keď je to jeho dominujúca emócia, jeho dominujúci stav, je pre neho veľmi ťažké analyzovať, porovnávať. A takíto ľudia sa spravidla nedokážu samostatne orientovať v niektorých otázkach, v niektorých situáciách. A to je najväčší problém. Celkovo je táto téma veľmi hlboká. Je v nej veľa nuáns, ktoré ľuďom bránia v jej pochopení. Ale možné to je. Skutočne, ako v každej organizácii, aj v kresťanstve sú duchovní,

ktorí naozaj úprimne milujú Boha, a nasledujú pravé Ježišovo učenie. Ale buďme úprimní, koľko ich je? O tom to je.

Psychológia si láme hlavu, ako sa zbaviť tejto manipulácie. Navrhujú veľa spôsobov. Všetko je ale veľmi jednoduché. Je to rovnaké, ako v kresťanstve. **Vrátiť ľuďom pravdu. Vrátiť pravdu o duálnej podstate človeka.** Povedať pravdu o tom, čo je v skutočnosti vedomie. Správne odpovedať na otázku: „Kto som ja, človek?“ A vrátiť pravé Ježišovo učenie. Prečo? Pretože obsahovalo Znalosti o správnom spôsobe práce na sebe. Práve to sú Znalosti, ktoré vedú človeka k Bohu. To sú tie Znalosti, ktoré vracajú človeku pravý zmysel života. Preto sú tieto dve témy veľmi prepojené, a sú pre každého veľmi dôležité. Ale voľba je na každom človeku.

Alexander: Táto téma je naozaj veľmi široká a konferencia ukázala, čo ľudia nechceli vidieť, čomu ľudia dvetisíc rokov nechceli venovať pozornosť. Ale zopakujem, prišiel čas katarzie celého ľudstva. Takže, priatelia, ďakujem vám veľmi pekne a prajem všetko dobré!

**Čím začína
manipulácia?**

Alexander: Dobrý deň, milí priatelia.

Diana: Dobrý deň.

Alexander: Diana, už sme spolu veľa a podrobne hovorili o tom, čo je to manipulácia, ako hlboko vstúpila do života každého človeka. Vysvetľovali sme ľuďom zmysel niektorých výrazov, rozoberali sme, prečo sa v človeku snažia vyvolať emócie, čo takéto emocionálne stavy manipulátorovi umožňujú, prečo ten, kým manipulujú, prežíva tie či iné stavy, prečo ho postrkujú k určitému konaniu. Rozoberali sme to na rôznych príkladoch. Chcem však povedať, že naozaj málokto vie, v čom spočíva podstata akejkoľvek manipulácie.

Preto navrhujem, aby sme sa teraz venovali práve tejto otázke, a aby sme odhalili ešte jednu stránku toho, ako k manipulácii vlastne dochádza, aby to ľudia úplne pochopili, aby to vedeli identifikovať vo svojom živote – teda kedy oni manipulujú, kedy nimi manipulujú, a vďaka čomu sa to deje. A samozrejme, aby prijímali vedomé a uvážené rozhodnutia, čo sa s tým dá robiť.

Diana: Dobre, pozrime sa na to podrobnejšie. V predchádzajúcej relácii sme hovorili o tom, že dominujúcim obrazom v kresťanstve je obraz ukrižovaného Ježiša, teda obraz nástroja mučenia a utrpenia. Ďalšími dvomi dominujúcimi obrazmi sú obrazy apoštolov kresťanskej cirkvi Petra a Pavla, teda obraz zradcu a obraz kata. A práve tieto obrazy dominujú vo vedomí veriacich.

Zatiaľ sme podrobnejšie nerozoberali, ako dominujúci obraz vo vedomí človeka ovplyvňuje jeho vzťahy s inými ľuďmi, ako ovplyvňuje všetko, čo človeka obklopuje a čo človek vníma, ako ovplyvňuje jeho postoj k akejkoľvek situácii a k akejkoľvek udalosti. V skutočnosti je to však kľúčový moment manipulácie, ktorým sa oplatí zaoberať podrobnejšie. A práve o tom budeme teraz hovoriť.

Alexander: Takže ak som ťa správne pochopil, budeme hovoriť o obraze.

Diana: O dominujúcom obraze vo vedomí človeka a o tom, ako ovplyvňuje, dokonca by som povedala, ako veľmi určuje ako sa vyvíja život človeka, ako si buduje vzťah so samým sebou, s inými ľuďmi a s celým svetom. Mnohí ľudia hovoria v súvislosti s niekým alebo niečím, že „to je môj názor“. A čím sa začína formovanie tohto názoru?

Často sme spolu diskutovali na rôzne témy, rozoberali algoritmus práce vedomia alebo algoritmus formovania konania. Takže, čo je dôležité pochopiť? Že akejkoľvek myšlienke, ktorá sa objaví človeku v hlave, predchádza obraz, na ktorý zameral svoju pozornosť.

Práve obraz určuje, aké emócie bude človek cítiť a v akom stave sa bude nachádzať. A to nielen psychickom, ale aj fyzickom. Pretože obraz spúšťa ten hormonálny koktail a tie chemické reakcie, ktoré vplyvajú na fungovanie celého organizmu, všetkých orgánov a systémov.

Napríklad, keď človek prežíva strach, do krvi sa uvoľňujú hormóny – adrenalín, noradrenalín a kortizol. Pod vplyvom týchto hormónov sa zvyšuje krvný tlak a srdcová frekvencia, dochádza k aktivácii nervového systému, utlmujú sa všetky orgány zapojené do trávenia, aby sa zabezpečil maximálny prítok krvi do mozgu. A to je len malá časť efektov, ktoré tieto hormóny vyvolávajú. A teraz si predstavme, ako často dnes ktorýkoľvek človek v našej spoločnosti prežíva emóciu strachu – nepokoj, úzkosť, obavy z akéhokoľvek dôvodu.

Veď stačí človeku povedať, že niečo robí zle, že zle vyzerá, že nezvládol nejakú úlohu, a človek sa hneď začne trápiť, prinajmenšom je rozrušený z toho, čo si o ňom myslia, a ako sa k nemu správajú. Chápete, koľko dôvodov na nepokoj má denne každý človek, a to sú len mierne prejavy strachu.

Existuje pomerne veľa dôvodov na to, aby človek zažíval ešte väčšie obavy. Dnešnému človeku teda tieto stresové hormóny kolujú v krvi prakticky neustále. A ako dôsledok tu máme hypertenziu, kardiovaskulárne ochorenia, infarkty a mŕtvice, ktoré sú najčastejšou príčinou úmrtia. Máme množstvo duševných porúch, nervových porúch, problémov s tráviacim traktom, s dýchacím ústrojenstvom, a to som ešte neuviedla všetky vplyvy týchto hormónov na ľudský organizmus.

Patrí sem aj zvýšená podráždenosť, ktorú dnes vidíme takmer u všetkých ľudí. To všetko je výsledok vplyvu

negatívneho obrazu, ktorý vyvoláva emóciu strachu. Hovorím o tom preto, aby ste pochopili, aký vplyv majú negatívne obrazy na fyzické a duševné zdravie človeka, a nakoľko je dôležité, aké obrazy človeka obklopujú a dominujú v jeho hlave.

Úryvok z relácie „SVET SA ZMENIL“

Igor Michajlovič: *Pozorujeme, že tie zmeny, ktoré sa v nás ľuďoch dejú, sú podmienené fyzikou. Snažili sme sa na veci pozrieť zo širšieho pohľadu. Spájali sme na prvý pohľad nezlučiteľné veci: fyziku elementárnych častíc, kvantovú mechaniku a človeka. Zdalo by sa, že to nemá nič spoločné. Ale ako to môže nemať nič spoločné, keď všetko, čo existuje v tomto svete, sa skladá z týchto maličkosti? A toto zďaleka nie je maličkosť.*

To je však úplne iná téma. Ale ukazuje to našu nezodpovednosť, neľudskosť a nepochopenie. Mám na mysli to nocebo, ktoré my sami spúšťame. Pre tých, ktorí nerozumejú, vysvetlím: Sedí blogger a hajpuje, že „vakcíny zabíjajú“. Prepáčte, hovorím to priamo. Alebo, aby to naše sociálne siete pustili, „vakcína negatívne ovplyvňuje zdravie ľudí“. Je to nocebo, je to príkaz. Keď počujú jedného blogera, druhého, tretieho, v ľuďoch sa upevňuje tento negatívny obraz, stane sa dominujúcim – a ľudia začnú mať problémy. Ešte raz zopakujem: náš mozog, naše vedomie, to je veľké chemické laboratórium. Vedomie, to sú informácie, ktoré spúšťajú chemické procesy v našom mozgu. Málokto o tom vie, vysvetlím to. Počas pandémie ľudia zomierali väčšinou, poviem to priamo, skôr preto,

že vyvolali vlnu strachu. A tu sú na vine aj novinári, aj blogeri, aj my sami, keď sme rozprávali a opakovali tie rozprávky o tejto chorobe. Prečo? Vyvolávali sme strach. A potom lekár pracuje s pacientom, ktorý by mal podľa všetkých ukazovateľov prežiť, všetko je v norme, a pacient napriek tomu umiera, tvrdohlavo odmieta žiť. Prečo? Pretože vie, že táto choroba je smrteľná, pretože je už vyľakaný a spustil sa v ňom proces zničenia organizmu. Ved' chemické reakcie spúšťa práve naše vedomie.

Zvrátiť ich je mimoriadne ťažké, v niektorých prípadoch takmer nemožné. A každý normálny lekár vám povie, že smrť väčšiny ľudí, ktorí počas tejto pandémie zomreli, je výsledkom noceba. Je to niečo, čo sme si my, ľudia, vytvorili sami svojím skutočne nezodpovedným prístupom k sebe navzájom a k sebe samým.

Alexander: Vďaka, že si vysvetlila, ako tento reťazec funguje. Ved' sme o tom hovorili už neraz. Vysvetľovali sme, že emócie sú už dôsledkom, nie sú prvotné. Pozri, aké je to zaujímavé. Prediskutovali sme teda emóciu strachu. Prebrali sme, ako vzniká a k čomu vedie. A teraz sa vrátime k témam, ktoré sme otvorili na začiatku. Začína byť jasné, že **ten, kto emóciu strachu v človeku šikovne vyvoláva, vie, ako to urobiť. A čo je najdôležitejšie, vie, prečo to robí.**

Diana: A k akým dôsledkom to povedie. Teraz sa na chvíľku vrátime. Aké sú dominujúce obrazy vo vedomí

minimálne tých 2,5 miliárd ľudí, ktorí vyznávajú kresťanstvo? Je jasné, že obraz kata, zradcu, či obrazu utrpenia a mučiacich nástrojov nevyvolávajú emócie radosti. Sú to obrazy, ktoré vyvolávajú emóciu strachu. A emócia strachu je neoddeliteľná od emócie agresivity. A vidíte ničivý dopad na stav človeka.

Pozrime sa, ako tieto obrazy určujú postoj ľudí k udalostiam, ktoré sa dejú okolo nich, k sebe navzájom a vôbec, ako ovplyvňujú život človeka. Čo je v živote každého človeka najdôležitejšie? Sú to jeho vzťahy s inými ľuďmi. To je najčastejším dôvodom konzultácií so psychológom, to spôsobuje najväčšie problémy a zároveň je to to, čo vyvoláva najväčšiu radosť, pokiaľ sa tieto vzťahy zlepšia.

Najdôležitejším vzťahom v živote každého človeka je vzťah dieťa – rodič. Ďalšie v poradí dôležitosti sú partnerské vzťahy, potom pracovné vzťahy a všetky ostatné. Prečo hovorím, že vzťahy medzi deťmi a rodičmi sú najdôležitejšie? V prvom rade je to úplne prvý vzťah v živote každého človeka, a zároveň je to najdlhšie trvajúci vzťah. Každý človek, každý psychológ, a tým skôr každý psychoterapeut vie, aký vplyv majú vzťahy s rodičmi následne aj na partnerské vzťahy.

Každý to zažil. Koľkokrát si každý hovorí: „Nikdy nebudem opakovať chyby svojej mamy. Nikdy nebudem taký, ako bol môj otec. Nebudem opakovať chyby, ktoré robili moji rodičia.“ A aký je výsledok? Pristihneme sa pri tom, že opakujeme všetko to, čo robili naši rodičia. Nie je to tak?

Alexander: To znie skutočne ako fantastika. Ale nezachádzajme tak ďaleko. Poviem niečo o sebe. Sám som sa svojho času jasne rozhodol, že sa nebudem správať ako môj otec, nebudem to robiť. Nie kvôli tomu, že by som k nemu prechovával nejaké negatívne pocity.

Nie, absolútne si ho vážim, milujem ho. Chápal a bral som ho ako každé normálne dieťa. Ale sám pre seba som pochopil, že takýto postoj k životu, takýto pohľad na mnohé veci je pre mňa neprijateľný, nechcem takto žiť a nechcem toto robiť. Bolo to vedomé rozhodnutie.

Aj svojim blízkym som povedal, že som dospelý človek, že sa takto správať nebudem. A čo som si potom všimol? Uplynul nejaký čas a nielenže sa v určitých situáciách rozhodujem rovnako, ako kedysi môj otec, ale hovorím aj tie isté vety, robím rovnaké gestá. Žena, alebo sestra, mi hovoria: „Počúvaj, teraz hovoríš ako otec.“ A ja: „Prestaň.“ „Áno, dokonca aj mimiku máš rovnakú.“ Čo s tým má spoločné mimika? Akoby som svojho otca kopíroval, alebo akoby som sa to snažil robiť vedomo. A vieš, ono to ide samé od seba, automaticky. Vtedy, keď to nečakáš.

Diana: Áno, to je veľmi dôležitý bod. Predovšetkým je to veľmi názorný príklad vplyvu dominujúceho obrazu na život človeka. Skutočne sa to deje nevedome. K tomuto bodu sa hneď dostaneme. Čo je však veľmi dôležité chápať? Detstvo, obraz rodičov, to je veľmi autoritatívny a významný obraz v živote dieťaťa.

To je ten obraz, ktorý vidí veľmi dlho, veľmi často. A to je to, o čom si hovoril. Nie je to nejaký zamrznutý obraz, je to určitá mimika, gestá, slová, určité emocionálne reakcie, určitý prístup k ľuďom, k udalostiam všeobecne, k životu. To znamená, že pod týmto obrazom sa okamžite vynorí veľa vecí. A to je niečo, čo je pomerne pevne fixované vo vedomí dieťaťa. S obrazmi rodičov sa zároveň spájajú veľmi silné emocionálne zážitky.

Po prvé, strach z hodnotenia. Strach z odsúdenia. Strach z trestu. Strach, že nebudem prijatý, ak neurobím to, čo chce mama alebo otec. Takže sú to veľmi silné zážitky. No a potom je tu obraz autority, ktorá vždy najlepšie vie, čo potrebujem. A vie to tak dobre, že niekedy celý život počúvame, čo máme robiť, a čo nemáme robiť.

Mám už štyridsať, päťdesiat rokov. Ak rodičia žijú, naďalej počúvam, ako mám správne žiť. Často to teda bývajú skutočne veľmi zakorenené postoje, ktoré ľudia prijímajú akoby automaticky, ani si to neuvedomujú. Prečo? Pretože tieto postoje sú súčasťou hlavného dominujúceho obrazu človeka, obrazu samého seba.

Zoberme si nejaký ďalší jednoduchý, banálny príklad: rodinu, v ktorej vyrastajú dve dievčatá. Otec v tejto rodine má naozaj veľmi prísne požiadavky na to, aký poriadok by mal byť v dome. Vždy by mal byť dokonalý poriadok, vždy! A matka to berie menej prísne, povedala by som, primeranejšie. Vo výsledku jedno

z dievčat, ktoré bolo staršie, zodpovedné za poriadok v dome, prenáša tento prístup k poriadku na svoju rodinu aj napriek tomu, že v detstve týmito tvrdými otcovými nárokmi doslova trpelo a upratovanie z duše nenávidelo. A mladšia sestra si pre seba takpovediac berie príklad zo svojej mamy. Mohlo by sa zdať, taká maličkosť, len si pomysli, upratovanie. Veď to je dobré – otec vychovával deti, dievčatá, budúce gazdinky. Tie predsa majú byť poriadne a v dome by mal byť vždy poriadok, veď tak to má byť.

No! Tieto postoje môžu byť veľmi prísne. Napríklad rodina nebude raňajkovať, kým v dome nebude poriadok. Moje dieťa nepôjde von, kým si neupraxe izbu. A nielenže neupraxe, ale neupraxe ju tak, ako povedala mama. Teraz si predstavme: dvaja ľudia sú spolu preto, aby vytvorili harmonický vzťah, aby vybudovali harmonickú rodinu. Každý z nich má súbor takých pevných postojov, takých dominujúcich obrazov. Tie sa nikdy nezhodujú. A už máte dôvod ku konfliktu, k nezhodám, dôvod k vznášaniu nárokov voči tomu druhému, k rozhorčeniu, k nespokojnosti. Veď presne tak sa to deje.

Alexander: Vieš, zdá sa mi, že tento príklad s upratovaním mnohí v živote zažili buď s jedným alebo druhým rodičom. Osobne pre mňa je veľmi názorný. Teraz, keď ťa počúvam, spomenul som si na dnes populárny vtip, a až teraz, keď si hovorila o tejto situácii, som pochopil, že ten vtip je v skutočnosti o dominujúcom obraze.

Rozpráva sa muž so ženou a žena sa pýta: „Počuj, odkiaľ máš taký skvelý nový vysávač?“

„Neuveríš. Prišla tvoja priateľka a požiadala ma, aby som jej s niečím pomohol. Tak som prišiel, pomohol, a u nej doma všetko porobil.“

„No a čo ona?“

„Ona sa vyzliekla a hovorí: „Vezmi si, čo chceš.“

„Tak som si vzal vysávač.“

Diana: Vtipy sú vtipy, ale naozaj, prečo hovoríme „automaticky“? Pre ľudí je veľmi ťažké meniť tieto postoje, alebo tieto postoje meniť nechcú. Uvediem jednoduchý, elementárny príklad: Nieкто je napríklad zvyknutý tráviť víkend doma: robiť nejaké domáce práce, pozerať televíziu, ležať na gauči. Takže človek čaká na víkend, aby ho strávil doma.

A pre niekoho víkend znamená vstať o piatej ráno a niekam vypadnúť: k priateľom, k známym, na nejakú párty, do prírody, kamkoľvek, len nie byť doma. A tu máte dva rozdielne postoje ľudí, ktorí sa rozhodli založiť si rodinu. Prvý, druhý, tretí raz ustúpime, pretože sa snažíme zapáčiť, snažíme sa predsa len udržať romantický vzťah, ukázať, že je so mnou veľmi dobre, príjemne.

Čo sa však deje potom? A to je veľmi dôležité! Čo sa stane, keď je niečo v rozpore s nejakými zaužívanými zvykmi, ktoré si človek vytvoril? Vzniká podráždenosť. Už sme si hovorili, ako sa formujú očakávania, a čo je to dominujúci obraz. Že to je obraz, ktorý dominuje človeku v hlave.

Takže otvára oči a predstavuje si napríklad, že má pred sebou víkend a v hlave jasný obraz, ako ho strávi. A ako sme práve objasnili, tento obraz vyvoláva určité emócie, určité reakcie a už podmieňuje určité konanie, celý rad činov. A zrazu niekto hovorí: „Nie, počkaj, tak to nebude, pretože ja mám teraz v hlave iný obraz.“ Čo sa deje? Plány sa menia. Menia sa však pokojne? Nie. Aj keď sa človek navonok môže ovládať, v jeho vnútri všetko vrie. Ako hovorím, ustúpi raz, ustúpi druhýkrát, ale hromadí sa v ňom agresivita. Toto je, mimochodom, veľmi dôležitý moment, a ešte sa k nemu vrátíme.

A čo sa týka toho upratovania, keď som povedala, že pre mnohých je to známa situácia, niekto môže povedať: „Je predsa skvelé, keď otec učí... To je dobrý otec, učí deti poriadku. Veď mamy sa týmto nezaoberajú.“ Je dobre, keď v tom otec ide príkladom. Keď sa to otcovi páči, keď má nejakú predstavu, tak v poriadku, nech si robí poriadok, ako sa mu páči.

A keď do toho zapája aj deti, nie prísne a tvrdo, ale nejakou hravou formou, s ohľadom na osobitosti a stav dieťaťa, s rešpektom k jeho potrebám, je to jedna varianta. Ale ako sa to najčastejšie deje? Dieťa môže sedieť, so záujmom sa niečomu venovať, niečo vytvárať, hrať sa, čítať, pozeráť televíziu, nejaké kreslené filmy. Alebo tínedžer jednoducho leží vo svojej izbe, ponorený do svojho sveta, ktorý je však pre neho veľmi dôležitý. Dvere sa otvoria, vojde mama alebo otec: „Čo to tu máš v tej izbe za bordel? Rýchlo, dávam ti 5-10 minút, aby si upratal.“

A vôbec sa nepozerajú, čo sa s dieťaťom v tej chvíli deje. Neprebíha to najčastejšie takto?

Priatelia, chápem, že u mnohých to môže vyvolať pohoršenie, rozpaky: „Chcete tým povedať, že deti si od svojich rodičov berú len to negatívne? Veď v našich rodičoch je aj veľa dobrého.“ Samozrejme, že naši rodičia majú v sebe veľa dobrého. Ale odpovedzte si úprimne na otázku: čoho ste prebrali viac od svojich rodičov – toho, čo sa vám páčilo alebo toho, čo sa vám nepáčilo?

Alexander: Keď už sme raz začali hovoriť o vzťahoch medzi rodičmi a deťmi, o tom, ako ovplyvňujú naše životy, a ako sa potom tieto dominujúce obrazy odrážajú v našom konaní... Pochopil som, že rodič nás touto svojou rodičovskou pozíciou v živote mnohému učí. Svojím poučovaním, svojím správaním a vôbec celkovo svojím životným príkladom.

Chápem, že obraz rodiča, to je prvá skúsenosť, keď sa človek stretáva s mocou. Chápe, že existuje niekto, kto mu môže prikazovať: urob toto, nerob tamto, buď taký, nebuď taký. A to je tiež jeden z dôležitých kľúčových momentov. Veď tým sa v nás zakoreňuje presvedčenie, že byť starším, byť rodičom, znamená mať moc. A a o moc sa usiluje vedomie každého človeka.

Diana: Ešte jeden veľmi dôležitý moment. Treba pochopiť, že tieto obrazy samého seba, to, aký by som mal byť, sa formujú pod vplyvom obrazov, ktoré

dominujú v spoločnosti. Toto je veľmi dôležité. Prečo sa ľudia takto vnímajú, prečo sa takto vidia? Pozrieme sa ešte, aké obrazy sú v našej spoločnosti dominujúce. Napríklad ženské obrazy. Ako sa formuje postoj k dievčatku, dievčaťu, k žene. Počnúc detskými rozprávkami. „My máme tovar, vy máte kupca.“ Toto je dominujúce vnímanie obrazu ženy – že je to tovar, ktorý treba predať čo najvýhodnejšie, ak chce, aby bol jej život úspešný. Existuje veľa príkladov takéhoto barbarského prístupu k žene. A povedala by som, že dnes to zachádza až do absurdity. Koľko času a úsilia vynakladajú ženy na formovanie tohto obrazu, obrazu tovaru. Pre mnohé sa to stáva jediným cieľom a hlavným zmyslom života.

Alexander: Počuj, mám taký pocit, že buď tá rozprávka trvá príliš dlho, alebo žijeme v časoch, keď boli tieto rozprávky napísané. Veď, výraz, ktorý je ustálený už 20 alebo možno 30 rokov, je práve „predať sa drahšie“ a dnes je stále populárnejší. Žiaľ, predtým som sa s tým stretával výlučne v profesnej sfére, napríklad u špecialistov, ktorí sa chcú niekde zamestnať, a aby sa predali čo najdrahšie, ukazujú, aké majú zručnosti, čo všetko už dosiahli. Opisujú svoje vlastnosti a tak ďalej. A čo vidíme v dnešnej spoločnosti? Stačí zájsť na ktorúkoľvek sociálnu sieť. Ľudia zámerne natáčajú videá, kde si robia posmech z toho, aký postoj majú ženy, mladé dievčatá, školáčky k sebe samým a k tomuto svetu. Takýchto videí nájdete veľa. Hovorím, reálne tam choďte a pozrite sa, sú tam blogeri z rôznych krajín, ktorí to robia. Dohodnú si s dievčaťom stretnutie, prídu autom,

ona nastúpi a čím sa začína dialóg? „Ach, prečo si neprišiel autom, ktoré máš na svojom profile?“ On hovorí: „Počúvaj, je to prvé stretnutie, prišli sme sa zoznámiť. Nie je jedno, na akom aute som prišiel?“ „No, vieš, ja sa na takýchto autách nevozím. Do takýchto áut si vôbec nesadám.“ Hovorím si, to sa mi snáď len zdá. Za prvé ťa na nejaké stretnutie prišli vyzdvihnúť autom. Prišli ťa zobrať na sídlisko. Nestretávate sa teda v centre mesta. Neprišla si sama autom alebo inou vlastnou dopravou. Viac-menej si len vyšla z vchodu. A to ani nie v nejakej lepšej štvrti, z nejakej krásnej vily. Dnes sa niektoré veci tak prehánajú, ako keď v niektorých krajinách existujú kasty. Ak si z kasty obchodníkov, stýkaš sa len so seberovnými. Alebo patíš k aristokratom a tiež komunikuješ len s tými, ktorí sú na tvojej úrovni.

A čo sa deje? Ďalej počas komunikácie prebieha obyčajný obchod. A prirodzene, chlapci sa tomu len smejú.

Dievčina sa pýta: „Tak čo, kam pôjdeme?“

„Myslel som, že sa len tak povozíme.“

„Čože? Pozri sa na mňa, koľko peňazí som minula na tento makeup a urobenie nechtov. A aké mám šaty? A my sa len povozíme? Vezmi ma do reštaurácie.“

On hovorí: „Vieš, nemám peniaze.“

„Ty nemáš peniaze? Tak načo si vlastne prišiel?“

„Aby sme sa bližšie spoznali, či si budeme navzájom rozumieť, alebo nie.“

„Či sa k sebe hodíme? Ty chudák.“

Takto nejako sa to vyvíja. Ale potom, čo je najprekvapujúcejšie, chlapci to všetko ukazujú, komentujú,

niektorí tam dievčatá hneď nechajú a rozchádzajú sa, iní sa idú ešte niekam previezť. Ale občas to zachádza tak ďaleko, že chlapci si z toho začínajú naozaj otvorene robiť posmech.

A tak hovoria: „Nikam nepôjdeme.“

„Čo tým myslíš, že nikam nepôjdeme?“

„Ak neprispeješ na benzín, benzín je tiež drahý. Aj na to, aby som sem prišiel, som minul peniaze.“

„Ja ti nie som dlžná vôbec nič. Pozri sa na mňa, to ty si a priori dlžný mne.“

Toto bolo populárne tak pred dvomi, tromi rokmi. Myslím, že naši diváci si na to spomenú. Čo je populárne teraz? Je to pokračovanie tohto príbehu. Chlapci na ulici natáčajú rozhovor. Počúvaj, ako znie otázka. Príde chlapec, a pýta sa dievčat – koľko musí zarábať muž, aby ste s ním chodili? Hovoria také sumy, že ti môžem úprimne povedať, že keby som bol teraz v inej pozícii a mladší, alebo keby som si ešte nestihol založiť rodinu, nemal by som dnes šancu sa s niekým zoznámiť a nadviazať vzťah. Tak vysoko je postavená latka. Pritom to nebola výnimka, tak to bolo u všetkých. A to začnú ešte vymenúvať, čo všetko musí muž mať, aby dievča milostivo súhlasilo, že s ním bude chodiť. Teraz hovoríme o obyčajnom randení. Som jednoducho v šoku. A toto sa valí skutočne zo všetkých kanálov. To je to, čo vidíme, a žiaľ, to je to, ako žijeme.

Diana: Chcela som len povedať, že to nie je len smutné, ale aj strašné, pretože človek ako tovar – to je dominujúci obraz vo vedomí všetkých ľudí

v našej spoločnosti. Teda skutočne, ľudia si zvykli predávať sa, sú zvyknutí byť tovarom, a to sa vo všeobecnosti v dnešnej spoločnosti považuje za normu. A to je desivé. Výsledkom je, že sme došli až k úplnému znehodnoteniu ľudského života. Vieš, to, čo si práve hovoril, môže niekomu pripadať vtipné, môže sa na tom zabávať. Vieme, koľko je medzi nami takých, ktorí sa radi zviditeľňujú na ľubovoľnej téme. Ale to nie je vtipné. Výsledkom takéhoto prístupu k ľudskému životu a vôbec k človeku, a nie je dôležité, či je to žena alebo muž, je to, že dnes máme vo svete 40 miliónov otrokov, z ktorých polovica sú deti.

V našej spoločnosti existujú trhy so sexuálnymi otrokmi, kde najžiadanejším tovarom sú deti. Ľudia sú rozoberaní na orgány ako stavebnica, a existujú dokonca špeciálne farmy, kde sú mladé dievčatá a ženy násilne nútené rodiť deti, ktoré sa potom použijú na orgány. Existuje u nás veľa spôsobov, ako likvidovať ľudí. Je to výsledok práve tohto prístupu k človeku ako k tovaru. Najlacnejším tovarom v dnešnej spoločnosti je človek.

A to nie je smiešne. Toto všetko je obraz toho formátu spoločnosti, v ktorom všetci žijeme. Obraz spotrebiteľského modelu spoločnosti, nazvime ho tak. Je to obraz násilia, obraz morálneho a mravného úpadku, dokonca by som povedala degradácie. A veľa ľudí ani netuší, že takýto obraz existuje. Toto má byť obraz formátu spoločnosti? Obraz nejakého modelu spoločnosti? Áno, tento obraz existuje a má obrovský vplyv

na život každého človeka. Veď všetci vidíme, aká nepravosť sa v spoločnosti deje. Tak prečo mlčíme? Prečo nič nerobíme? Preto, lebo vo vedomí každého človeka je dominujúci obraz kata, ktorý trestá za akýkoľvek odlišný názor. A je jedno, či ide o otázku týkajúcu sa viery človeka, alebo akejkolvek inej témy. Tento obraz takéhoto trestajúceho kata je nám vnucovaný doslova od školských lavíc.

Pripomeňme si dejiny, ktoré sme študovali. Sú to dejiny vojen, revolúcií, potláčania povstanií, popráv oponentov, prenasledovania. Celé dejiny ľudstva sú plné krvi. Celé dejiny kresťanstva sú poznačené krvou, potláčaním akéhokoľvek pokusu človeka o vlastný názor, vlastný postoj, vlastný úsudok, ktorý sa líši od názoru väčšiny. To je vplyv dominujúceho obrazu. A to, ako sa vytvárajú vzťahy nielen v nejakej jednej konkrétnej rodine, ale aj v celej spoločnosti. V akej spoločnosti nakoniec žijeme, je jasný a strašný príklad vplyvu negatívnych dominujúcich obrazov.

Alexander: Je jasné, že táto téma je skutočne veľmi obširná a veľmi zaujímavá, preto by som veľmi rád rozobral tento vzťah príčiny a následku dominujúceho obrazu nášho formátu spoločnosti. Prečo sa vôbec takto správame? Prečo nekonáme v otázkach, ktoré sa týkajú priamo nášho života? Prečo prekladáme zodpovednosť na niekoho iného? A to nie je nejaký individuálny prejav alebo nejaká národná osobitosť. Je to možné pozorovať na celom svete, na celej zemeguli. Zatvárame oči pred tým,

čo sa teraz deje, pred tým, akí sme navzájom voči sebe krutí. Pritom však žijeme v akejsi ilúzii ideálnych vzťahov, ktoré chceme vybudovať, ktoré sa snažíme vybudovať. Alebo žijeme v nejakom iluzórnom očakávaní, ako sa náš život zmení.

Robíme si plány do budúcnosti, a pritom zabúdame na tú realitu, v ktorej žijeme. Nepozeráme sa na to, čo sa práve teraz deje vo svete. Nehovorím o ekonomickej situácii, nehovorím o politickej situácii.

Hovorím jednoducho o ekologickej a klimatickej situácii, ktorá urobí koniec všetkému – všetkým politickým konfliktom, všetkým hospodárskym krízam, všetkým plánom, ktoré nosíme vo svojej hlave.

Ako ten krásny príklad o plánoch na víkend. Človek v očakávaní tohto víkendu už začína pociťovať tie emócie radosti, však? „Pôjdem tam, budem robiť toto.“ Už tým žije. Už nežije prítomnosťou, žije touto ilúziou, ktorú si vytvoril vo svojej hlave. A už sa tak chytil tejto ilúzie, že len máva rukou nad realitou. Ako keď človek chce ísť niekam do hôr, ale hovoria mu: „Budú lejaky. Nechoď, môžu tam byť zosuvy pôdy.“ „Daj pokoj... Aké zosuvy pôdy? Čaká ma výlet do hôr. Idem.“

A potom sa pýtame, kde je náš rozum. Tak to je. Chýba, pretože v našom živote dominujú nejaké obrazy. Ale odkiaľ sa tieto obrazy berú? To je veľmi dobrá otázka, ktorú by bolo podľa mňa vhodné a užitočné preskúmať.

Úryvok z relácie „SVET SA ZMENIL“

Igor Michajlovič: *Dnes skutočne existuje hrozba, existuje hrozba aj v Amerike, existuje hrozba aj v Rusku. A keď hovoríme o nejakej neodvratnej strašnej klimatickej udalosti, každému sa pred očami vynorí obraz, ktorý bol umelo vytvorený, a je mnohým nanútený do hláv, najmä Rusom. Tak to je. Prečo? Kvôli istému Edgarovi Cayce – to bol americký veštec, ktorý vo svojich snoch videl rôzne obrazy a občas dával presné predpovede.*

Čo hovoril? Hovoril, že Sibír bude archou spásy. A teraz, kam sa pozrieš, každý hovorí: „Áno, budú problémy, budú záplavy, tak ako vždy, to sa stáva. Ale všetci sa zachránia na Sibíri. Sibír ich zachráni.“ Nie je to tak? Lesy na Sibíri, a tak ďalej. Existuje akoby taká nádej.

Tatiana: *Áno, je vytvorený taký dominujúci obraz.*

Igor Michajlovič: *Vieš, čo je najstrašnejšie? Najstrašnejšie je, že ten plášťový chochol z magmy, ktorý sa vytvoril pod Sibírou, je taký veľký, že má k nemu ďaleko aj Yellowstone. A hrozba zo Sibíri je väčšia ako hrozba z amerického supervulkánu. A to je pravda. Chcú to vidieť? Nie, nechcú. A či nevidia klimatické zmeny? Vidia. A či nevidia, že magmatické rieky menia svoje korytá, že magma sa práve na Sibíri už dostáva veľmi blízko k povrchu? To, že sa svet mení pred očami, čo to nevidia? Vidia. Tak prečo o tom nehovoria? Nie je im to dovolené. Rozumieš, dokonca ani*

novinárom nie je dovolené písať objektívnu pravdu, napríklad o Havaji, nie je im dovolené o tom hovoriť nahlas. Sloboda slova už neexistuje, „je to otázka národnej bezpečnosti“. O akej národnej bezpečnosti môže byť reč teraz, keď ide o nadnárodnú bezpečnosť? Tá je teraz na prvom mieste.

Náš svet sa skutočne rúca. Čo bolo včera na Havaji, bude zajtra na Sibíri. Je to neodvratné. A dokázať to môže každý, kto je aspoň trochu vedec, ak v sebe nájde silu povedať pravdu, objektívnu pravdu. To, k čomu môže dôjsť, a pokiaľ sa nič neurobí, čo sa určite stane, bude katastrofálne nielen pre Rusko. Pretože mnohí ľudia, ktorí Rusko nenávidia, si začnú mädlíť ruky, vraj, tak mu treba. Komu? Takým istým ľuďom, ako sme my? Ved' toto všetko sa nás dotkne, nás všetkých, nech sme kdekoľvek, nech by sme žili v ktorejkoľvek krajine. A to všetko kvôli čomu? Pretože nás rozdeľovali, urobili z nás nepriateľov, ktorí sa navzájom nenávidia. Veríme hlúpostiam, ale nechápeme realitu. To, čo je v rozpore s našim snom, s našou túžbou a s našimi plánmi – to odmietame.

Diana: Chcela by som sa ešte vrátiť k nasledujúce-
mu momentu. Začali sme vzťahmi medzi deťmi a ro-
dičmi, a hovorili sme, že obrazy rodičov sú veľmi vý-
znamné z hľadiska ich vplyvu na život detí. Prečo?
Pretože sú to najdlhšie trvajúce vzťahy. A teraz si
zoberte, že obraz terajšieho spotrebiteľského formá-
tu sa utvára už 6 000 rokov. Už 6 000 rokov ľudí

presviedčajú, že ľudská spoločnosť nemôže existovať bez vojen, násilia, utrpenia, moci, nadradenosti jedného človeka nad druhým.

A ľudia si dokonca ani nevedia predstaviť, ako je možné žiť inak. Zaujímavé je, že sa to nikomu nepáči, nikomu sa nepáči takto žiť. Ale ako sa dá žiť inak? A kto vám povedal, že to nemôže byť inak? Kto vám vytvoril tieto obrazy? Tí istí, ktorí vytvorili aj obrazy dominujúce v kresťanstve, keď úplne prekrútili učenie Ježiša.

Zamysleli ste sa niekedy nad tým, prečo je okolo nás toľko rôznych obrázkov, symbolov a znakov? Zdá sa, že je to len reklama, je to len informovanie. Napíšu text a je to – informujú ľudí. Ale najpokročilejšia reklama je v obrázkoch. Pretože akékoľvek vnímanie informácií sa začína z obrazu. A tí, ktorí túto reklamu vytvárajú, to veľmi dobre vedia. Tieto obrazy sú veľmi starostlivo premyslené. Pretože práve od obrazu bude závisieť, či túto informáciu prijmete alebo nie. Ako začíname vnímať ktoréhokoľvek človeka? Prvým vnemom je obraz tohto človeka, jeho vonkajší vzhľad, vonkajší obraz.

Všimli ste si, že keď počúvate alebo čítate nejaký text, ak u vás nevznikajú živé obrazy, veľmi rýchlo ho prestanete počúvať alebo čítať? Vyskúšajte si tento experiment, pozorujte. V tom spočíva úspech všetkých bestsellerov a všetkých predstavení. A tí, ktorí už mnoho rokov ovládajú vedomie ľudí, to veľmi dobre vedia. Sú to práve tí, ktorí vedia vytvárať tieto

obrazy, ktorí vedia ľuďmi prostredníctvom týchto obrazov manipulovať a nútia ich robiť to, čo chcú oni.

Toto je naozaj veľmi zaujímavá téma. Myslím, že si o nej ešte pohovoríme samostatne. Teraz si však musíme uvedomiť, že je veľmi dôležité, aby sa celé ľudstvo vrátilo k zdravému rozumu. A na to sa musíme vzdať ilúzií. A práve tieto nanútené negatívne obrazy sú tou ilúziou, ktorej sa musíme vzdať.

Pravda berie všetky ilúzie a pomáha zbaviť sa všetkých nanútených obrazov. Preto sme si dnes rozbírali tento algoritmus. Už chápeme, že obraz spôsobuje určitú postupnosť konania. A na to, aby sa naše konanie zmenilo, musíme zmeniť predovšetkým čo? Obraz. A o tom, ako je možné obrazy meniť, na čo ich meniť a kto sú tí, ktorí už celé stáročia majstrovsky manipulujú vedomím ľudí, si povieme nabudúce.

Alexander: Súhlasím. Je to veľmi, veľmi zaujímavá téma. Pretože človek si uvedomuje ten potenciál, ktorý sa za týmito informáciami skrýva. Raz ľudia pochopia, čo ako funguje, a hlavne – kto za tým stojí, a že je to zasahovanie do života človeka. Bezohľadné, ale zároveň veľmi majstrovské. Je to viac, ako manipulácia emóciami, ktorá sa dá rozpoznať podľa stavu, ktorý práve prežívaš. Ale manipulácia obrazmi je oveľa hlbšia, oveľa jemnejšia. A ten, kto to robí, chápe podstatu vecí, chápe, ako funguje tento algoritmus.

OBSAH

Najvýznamnejší spôsob manipulácie	4
Najúčinitejšia manipulácia	31
Čím začína manipulácia?	63

Psychológia. Poznanie Pravdy

Televízny kanál, ktorý poukazuje na nový prístup k chápaniu psychológie človeka, založený na znalostiach uvedených v knihách Anastasie Novych a reláciach s účasťou Igora Michajloviča Danilova, nám umožňuje iní pohľad na „učenie o duši“. Komplexná analýza nevyriešených problémov psychológie a odborné rady.

NEVYRIEŠENÉ OTÁZKY PSYCHOLÓGIE A PSYCHIATRIE.

PRÍČINY PSYCHICKÝCH OCHORENÍ.

KÝM JE ČLOVEK?

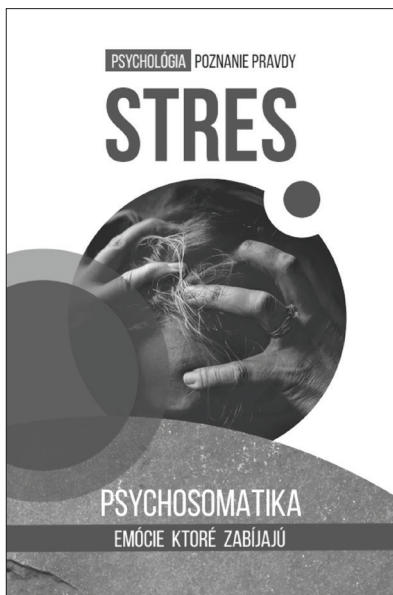

JEDNODUCHÉ A ÚPRIMNÉ ODPOVEDE.

STRES. EMÓCIE, KTORÉ ZABÍJAJÚ.

PSYCHOSOMATIKA

Ludia si často kladú otázky: Čo je príčinou mnohých ochorení a ne-duhov? Čo je najúčinnější liek na akúkoľvek chorobu? Aký špecialista alebo prístroj dokáže presne stanoviť diagnózu a určiť potrebnú liečbu bez poškodenia organizmu? Lekári rôznych špecializácii z rôznych krajín sa spojili, aby uskutočnili výskum a priniesli ľuďom odpovede.

Čo sú to psychosomatické ochorenia a aká je ich príčina? Prečo v poslednom čase pozorujeme ich nárast? Ako vplýva stres na zdravie človeka? Existujú v dnešnej medicíne efektívne spôsoby liečby psychosomatických ochorení? Aký je najúčinnější a najjednoduchší recept na šťastný a spokojný život?

Na tieto a ďalšie otázky odpovedali lekári v rámci cyklu relácií „Psychológia. Poznanie pravdy“. Podelili sa v ňom o svoje bohaté skúsenosti a množstvo príkladov z praxe.

Kniha je bezplatne dostupná na stránkách: bielylotos.sk

Celé fórum si môžete pozrieť
na stránkach
creativesociety.com/sk

SVET SA TOPÍ V NENÁVISTI, STRACHU, KONFLIKTOCH A ZÚFALSTVE, ZATIAĽ ČO PRÍRODNÉ KATASTROFY ZOSTÁVAJÚ BEZ POVŠIMNUTIA.

Mnohým ľuďom príde ľahšie problémy ignorovať a zatvoriť pred všetkým oči. Veď je to také jednoduché. No my máme šancu zachrániť seba a všetkých, na ktorých nám záleží. Šanca sa však naskytne len vtedy, keď si včas uvedomíme, že náš život je v ohrození.

Na fóre Globálna kríza. Zodpovednosť môžete vidieť:

- **VÝSLEDKY 27-ROČNÉHO NEZÁVISLÉHO VÝSKUMU**
ponoríme sa do interdisciplinárneho výskumu klimatických katastrof vrátane skúmania iných planét a 12 000-ročného cyklu klimatických katastrof. Nezaujatý výskum založený na skutočnej vede, nie na politickej agende;
- **SKUTOČNÉ PRÍČINY KLIMATICKÝCH KATAKLIZIEM**
odhalíme skutočnú príčinu klimatických katastrof, fakty a dáta, ktoré rozhodnú o osude našej planéty v roku 2024 a nasledujúcich rokoch;
- **NÁSLEDKY NEČINNOSTI**
uvedomíme si, aké desivé následky môže mať ignorovanie mimoriadne dôležitých informácií;
- **RIEŠENIA**

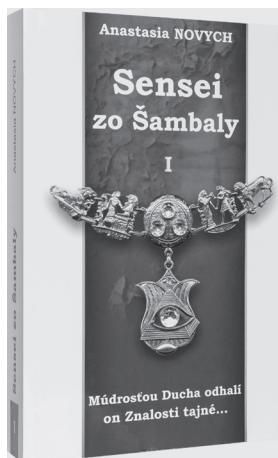
Akú budúcnosť si zvolíme? Zodpovednosť je na nás.

Zaslúžime si stať sa súčasťou histórie, nie tragédie.

creativesociety.com/sk • info@creativesociety.com

Sensei zo Šambaly 1. diel

Rozprávanie Mladosti o stretnutí s **Múdrostou** sa na prvý pohľad zdá byť naivitou. Ale toto obyčajné vnímanie je iba iluzórnou bariérou, šikovnou pascou, rozloženou naším Egom na ceste k dokonalosti **Ducha**. Ten, kto ju prekoná, **odhalí** pre seba omnoho viac, ako sám mohol dúfať. Sláva Víťazovi – lebo **Poznanie** mu bude odmenou, lebo **tajné** sa stane pre neho skutočnosťou.

Kniha je zostavená podľa poznámok z osobného denníka bývalej maturantky, odrážajúcich udalosti leta roku 1991.

Táto kniha si získava čitateľov všetkých vekových kategórií po celom svete. Odkrýva úplne nový jedinečný pohľad na svet a poskytuje cenné znalosti. Čitateľ si v nej nájde odpovede aj na tie najtajnejšie, čisto osobné otázky. Po jej prečítaní pocíti neobyčajný príliv energie a duševnej sviežosti. Hovorí o nej, že je silná, živá a tvorí zázraky. Táto kniha naplňa život človeka hlbokým zmyslom a mení jeho osud k lepšiemu.

Kniha je bezplatne dostupná na stránkách: bielylotos.sk

Kniha AllatRa

Je to živá encyklopédia prapôvodných duchovných znalostí o svete, spoločnosti a človeku.

Nielenže s každým hovorí o jeho osobných problémoch, ale zároveň dáva odpovede na najvnútornejšie skryté otázky, ktoré si človek nesie v sebe, o ktorých sa neodváža povedať ani najbližším ľu-

dom. Kniha AllatRa prenáša človeka do uchvacujúceho stavu celostného poznávania Pravdy, a uspokojuje jeho túžbu po hľadaní zmyslu života naplnením zo životodarného Prameňa.

Je zdrojom prapôvodných Znalostí potrebných pre duchovné prebudenie a kardinálnu transformáciu ako človeka, tak aj celého ľudstva.

- ☉ Duša — to najcennejšie v človeku
- ✓ Sekcia veda
- 📖 Význam duchovného rozvoja človeka
- 👤 Zmysel ľudského života
- 📐 Viacrozmerná konštrukcia človeka
- 📄 Starodávne duchovné praktiky a meditácie
- 😊 Atypické správanie dieťaťa
- 👍 Spoločnosť a človek
- ⚖️ Čo sa deje po fyzickej smrti?
- 🔍 Čo spája všetky náboženstvá?
- ☆ Pracovné znaky
- ☾ Posvätné symboly ikon
- ⚙️ Usporiadanie vesmíru
- 👥 Čo je to systém živočíšneho rozumu?
- 🔮 Čo sa skrýva za superschopnosťami?
- 🙋 Dialóg s Bohom
- 👑 Posvätný Grál
- 📖 Starodávne podobenstvá

Kniha je bezplatne dostupná na stránkách: bielylotos.sk

1. vydanie, 2024

Sadzbu zhotovilo Vydavateľstvo Biely Lotos s.r.o.

Vytlačila Tlačiareň Alfa print s.r.o.

Robotnícka 945, 036 01 Martin

Slovenské vydanie © Biely lotos s.r.o. 2024

Kontaktná adresa: Vydavateľstvo Biely Lotos s.r.o.

tel: +421 905 216 325

info@bielylotos.sk

www.bielylotos.sk

ISBN 978-80-974393-6-1

9 788097 439361